

Jó hírt mondok

– A Lelkipásztor karácsonyi melléklete –

Sixt von Staufen: Köppenyés Madonna a Locherer oltár szekrényében 1521-1524 Freiburg im Breisgau, dóm

Lelkipásztor Karácsonyi melléklete

Felelős szerkesztő: Szabóné Mátrai Marianna, Bp., Rózsavölgyi köz 3. Tel: 3636-451
Kiadja a Magyar Evangélikus Egyház Sajtóosztálya,
1085 Budapest, Üllői út 24. Tel/Fax: 117-1108, 117-5478
Felelős kiadó: Tóth-Szöllős Mihály

Az ádventi időszak *homiletikai sajátosságai*

„Az ádvent (adventus Domini — az Úr eljövele) karácsony előkészületi időszaka. Első percétől fogva a felkelő napra, a világ Világosságára mutat és a hozzánk alászálló mennyei Király eljöttére, az inkarnációra: az ige testté levésének csodálatos kegyelmi tényére irányítja figyelmünket. Ezért jellemzi a várakozás és a bűnbánat.

Az ádventi várakozásban már itt van valami a karácsonyi örömből, szelíd fénye enyhíti az előkészületi időszak komolyságát.

A Király várása szükségképpen lett az egyház életrendjében a bűnbánat és böjt idejévé. A Krisztus-várás szelíd öröme és a Király fogadására készülők alázatos bűnbánatnak a feszültsége adja meg az ádvent igazi jellegét, amelyet gyülekezeti vonatkozásban így fejezhetünk ki: ádvent – ébresztés ideje. Ébredj, ideje már, hogy az álomból felsejkerj, már felkelőben a nap; jön Királyod, készítsd az útját, méltóképpen fogadd! Vigyázz, hogy szívedet el ne vedd a világon; ne feledd, hogy a dicsőséges ádvent felé még úton vagy; a Király iránti hűségben járj, semmivel és senki ítélkezésével nem törődve, hanem híven a prófétákra és útegyengetőkre, Isten követeire figyelve! Már közel az Úr, méltán örülhetsz, de vigyázz, hogy felismerd és befogadd Őt, a békesség Királyát!

Isten akarata, hogy ádvent szent idején minél hatalmasabban megszólaljon az egyház ébresztő riadója, a térítő kerygma: a lelkek megmentésére.

Ezért olvassa naponta az egyház imádságos lélekkel az ótestamentum királyi prófétáját: Ézsaiást, aki az eljövendő Királyról prófétál, miközben bűnbánatra, megtérésre hív – s ezért lép elének az Ótestamentum és Újtestamentum határának nagy ébresztő- térítő prédikátora: Keresztelő János, az Útegyengető, Krisztus heroldja. (A textusokat, amelyeket olyan hatalmasan szólít meg Isten igéje, használjuk ádvent hétköznapjain minél bőségesebben, gyülekezeteink ébresztésére!) – De ádvent nem csak a bűnbánatnak, hanem a Krisztus – várás szelíd, szent öröme és az ideje. Ezért látjuk a két prédikátor között Urunk édesanyját: Máriát, akinek a szíve alatt pihen az Üdvözítő szent születése előtt. Máriától tanuljon meg az egyház az Úr ígéretére hagyatkozni, alázatos, engedelmisségben várni, szent örömben szolgálni, mindenestől Krisztus-hordozóvá lenni!

Luther „Magnificat” magyarázatából egészen kétségtelenül nyilvánvaló, hogy az ádventi várakozás az Isten szent ígéretébe való meditációs elmélyedés, csendes imádságos életet és az ádventi Királlyal való szentségbeli közösséget kívánja az egyháztól.

Ádvent idejének mind a négy vasárnapja – jól lehet közös, hasonló vonásuk is nem egy van! – egészen sajátos üzenetben szólaltatja meg az evangéliumot: az Úr jön!

Ádvent első vasárnapja

Az egész évnek és ádventnek első napja ez a

vasárnap. Üzenete: az Úr jön – méltóan fogadd! Az ősi evangéliumban (Mt 21,1-9) és epistolában (Rm 13,11-14) együtt van a mennyei Király jövetelének az öröme és a méltó fogadás komoly intelme. (v.ö. 24. Zsolt valamint Ézs 45,8!) - Ezért könyörög az egyház az Úrhoz „támaszd fel hatalmat és jöjji”.

Az Ótestamentumból ide kívánczok textusnak: Ézs 11, 1-5 ill. Ézs 62, 10-12, mind a kettő az evangéliumban és epistolában adott témát szolgáltatta meg. Krisztus eljövetelének kegyelmi ténye új kezdetet a keresztyén gyülekezet életében.

Az evangéliumból egészen önként kínálkozik az Ézs 61, 1-2-re támaszkodó Lk 4, 16-21, amelyben az ádventi ígért és betejesedés is egészen szemléletesen tárul elének. Az ádventi Királyt pedig mint az igazság királyát különösen is hangsúlyozottan prédikálhatjuk Jn 18, 36-37 alapján!

Epistolai textusként ádvent első vasárnapjára pl. 2Kor 4,6 amelyben a kegyelem világosságának Krisztusban lett felragyogtatásáért és szívünkbe árasztásáért ad hálát az apostol. Annak is megvan a tárgyi lehetősége, hogy ezen a napon a Jel 22, 13-21 alapján prédikáljuk az „alfát és omegát”, - a „jövel Uram Jézus” -t!

Ádvent második vasárnapja

A prófécia és az apokaliptikus feszültségében élő, hitben járó egyház tekintetét a hatalomban és dicsőségben eljövő Úrra irányítja, akire biztos reménységben, állandó vigyázásban, a jegyes vágyódásával vár (Lk 21, 25-36, Epistola Rm 15, 4-13), s ebben a készültésgé állapotban egyesül az Isten igaz ígéretére hagyatkozik mert ez örökre megmarad; ez a vigasztalása, ez az erőssége (v.ö.: 25. Zsolt)

Az Ótestamentumból Ézs 40, 1-8 igen alkalmas arra, hogy a két ádvent közt élő keresztyén gyülekezetet erősítse és vezesse.

Az evangéliumból pl. választhatjuk Lk 12, 35-40-et, amely igen alkalmas arra, hogy felelősségre vonjon Krisztus szolgálója és Krisztus gyülekezte. Kész vagy-e önmegtágadó hitben mint hű szolga felkészülten várni az Urat, vagy pedig nagyon jól érzed itt magad Nélküle?! Az evangéliummal való tárgyi azonosság alapján említjük meg Mt 6, 10a-t, amelyben a felfelé és előre tekintő egyház vágyódása szólal meg: „Jöjjön el a Te országod!”

Epistolai textusként először Zsid 10, 35-39-re gondolunk, amelynek figyelmeztető ígére a készülettségben – vigyázásban élő egyház közösségében való megmaradásra int, hogy mint hívek: meghátrálás nélkül haladjunk a nagy nap felé és életet nyerjünk. Azután megemlítjük Jak 5, 5-10, ez a textus együtt szólaltatja meg az evangélium biztatását, és az epistola intelmét: „legyetek béketűrők, - íme a Bíró az ajtó előtt áll!” – Ennek a vasárnapnak ádventi Krisztus képe (a Király és bíró dicsőségben) méltán készlet imádó hódolatra.

Ádvent harmadik vasárnapja

Ez a vasárnap is azt hirdeti: az Úr jön, de külön

hangsúllyal mutat rá maga az Úr jövetelét szolgáló útegyengetőnek (Mt 11, 2-10), ill. az Isten titkai sáfárainak: az Úr szolgálóinak felelőségére és sorsára (1Kor4, 1-5), amelyből éppen az Úr értékelése alapján méltán árad szét az onnan felülről nyert szolgálatnak méltósága és öntudata. (v.ö, Ézs 30, 30 és 80. Zsolt 2)

Ezért alkalmas az *Ótestamentumból* pl. Mal 3, 1-3, amelyből az útegyengető Krisztushoz tartozása mellett nagy erővel tör elő az ádvent felelőssége, az Úr eljövetelének ítélet jellege is.

Az *evangéliumból* – éppen Keresztelő János személyének és szolgálatának jelentőségénél fogva! Méltán lehet Lk 1, 67-69 (a „Benedictus”) a prédikációs textusunk. Esetleg Lk 3, 1-15 Keresztelő János bűnbánatra hívó igéje.

Az *epistolai* anyagból 2Pt 1, 19-21-et említjük, mint amelynek a prófétai beszédre, az Ótestamentum útegyengetőire való figyelemztetése egyenesen mutatja az utat az ígélet beteljesedésére az ádventi hajnalhasadás és megvilágosodás felé.

Ádvent negyedik vasárnapja

Az első vasárnap felcsendült evangélium még erőteljesebben szólal meg: Az Úr jön, az Úr közel, - örüljetek! Az evangélium (Jn 1, 19-28) nyilván szól az Úrról: „közöttetek van!”, az epistola (Fil 4, 4-7) pedig szinte visszhangzik az Úr közelségének örömétől. (Ez a keresztyén öröm betölti az egész istentiszteletet, az egész vasárnapot!) Az Úr közel-

sége keresztyén örömünk alapja és forrása!

Méltán választhatjuk tehát az *Ótestamentumból* Ézs 40, 9-11-et prédikációnk alapigéjéül, mert az Úr eljöttének, kegyelmi jelenlétének boldogságát hirdeti: az Úr jelenlétének gyülekezete örvendező keresztyénségben szolgál a Királynak! Ugyancsak lehetséges Ézs 51, 3-5 alapján prédikálnunk, arról a nagy változásról, amelyet az Úr eljövetele okoz. Az *evangéliumból* itt van a lehetőség Jn 3, 26-30: ebben a textusban Keresztelő Jánosnak, az Úr egyengetőnek, a „vőlegény barátjának” Krisztus-örömmel betelt szíve szólal meg: „annak növekednie kell, nekem pedig alászállanom!”, - hogy egészen az ádventi Király, a mennyei Vőlegény, a testben jött Immánuel legyen számunkra a minden. Ádvent utolsó vasárnapján prédikáció-textusunk lehet Lk 1, 46-55 (a „Magnificat”) is, amely kiváltképpen alkalmas arra, hogy karácsony előtti elcsendesésre vezessen (Mária „magasztaló éneke” egész hétre való ádventi elmélkedés gazdag tárháza!)

Végül *epistolai* textusként igen jól használhatjuk pl. 1 Jn 1, 1-4, - az üzenetet „élet Igéjéről”, aki életet és örömet teremt és ma is megcselekszi, hogy igazi ádventünk lehessen: az előkészületi időszakból a Szentlélek világosságában megérkezhesünk karácsony küszöbére.”

(Részlet: Jánossy Lajos a Soproni Teol. Fak. gyak. professzorának "Homiletika" jegyzetéből)

Mária éneke - egy ádventi sorozat

Egyházi esztendőnk ádventi időszakának fent elemzett sajátosságait végiggondolva, az igei-téma lehetőségei gazdag választékából, mi most egy - Jánossy által is említett - igehelyet szeretnénk kiemelni: Mária énekét, a "Magnificat"-ot. Ez az igehely, Máriának e csodálatos hálaadó, Isten magasztaló "éneke" hordozza mindazokat a gondolatokat, érzéseket, "hitvallási" elemeket, melyek az ádventi időszak főmotívumait jelentik. A régi és a közelgő új, az ígélet s annak beteljesülése együtt szólal meg most itt, az Ó- és az Újszövetség határán.

E szép témát, az ebben megszólaló isteni Igét, próbáltuk egy 4 tagból ádventi sorozatban feldolgozni.

Mária éneke

„Magasztalja lelkem az Urat, és az én lelkem ujjong Isten az én Megtartóm előtt, mert rátekin-tett szolgálóleánya megalázott voltára: és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék, mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve. Irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az őt félőkön. Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázottakat emelt fel. Éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött

el üres kézzel. Felkarolta szolgáját Izraelt, hogy megemlékezzék irgalmáról, amint kijelentette atyáinknak, Ábrahámnak és az ő utódainak mindörökké.” (Lk 1, 46-55)

1. Királyod érkezik – rangrejtve, alázatosan

E világ urai már akkor is látványosan „munkálkodtak”, hódítottak: Augustus császár a birodalom „isteni”, mindenható uraként ült trónján; talán még a germánok elleni sikeres hadjárat eredményét izlelgette: immáron nevét a Föld egy újabb területén ismerik és tisztelik. Heródes is büszkén ült - némi megalkuvás, az elnyomó római ellenségtől kapott segítség után - a királyi trónon, s azt remélte, hogy neve mindenki számára ismert lesz majd, hisz „birodalma” csak a nagy Dávidéhoz hasonlítható... most már nem akárki ő még az uralkodók sorában sem, hanem országa legdicsebb királyainak egyike.

De miközben e világ urai hangosan és látványosan építették dicsőségüket, a Királyok Királya, a Világmindenség Ura csendben, elrejtve, egy sokak által megvetett város („Származhat - e valami jó Názáretből?”), sokak által megvetett, „bajbajutott” tizenéves lányát: egy „akárkit”, egy „senkit” választott ki, hogy az ő szíve alatt növekedjen, formálódjon emberré, hogy majd csendben általa lépjen

uraktól nyüzsgő földi világunkba...

Már pusztán ezzel a választással is, azzal, hogy ezt a fiatal názáreti asszonykát, ezt a csak kevesek által észrevett, sőt most házasság előtti teherbeesése miatt sokak által megvetett fiatal nőt választotta ki a „Hatalmas”, már ezzel is jelezte: rangrejtve akar érkezni; nem látványosan, „nem harsonával”, nem önmagát ünnepeztetve, hanem csendes alázattal. S mi már tudjuk: a csendben, isteni rangját elrejtve megszületni készülő Király, ebben az alázatban maradt meg végig... „szolgai formát vett fel, megalázta magát és engedelmeskedett mindhalálig.”

Mindvégig elrejtette rangját: kitzsítottnan, a já-szol mögé, a kevésre becsült város, Názáret poros hétköznapijai mögé, a halászok hálója mögé, a szegények rongyos ruhája mögé, a leprások sebes arca mögé... a legutolsó bűnösök megalázó bitófája - a keresztség mögé...

Mária, ha nem is értett mindent, de hitt abban, hogy így csendben a Királyok Királya közeledik felé. Büszke is lehetett volna magára... Erzsébet szavai után - „áldott vagy te az asszonyok között” - joggal érezhette volna úgy, hogy a legkiválóbbak egyike, hisz nyilván nem véletlenül esett rá a választás. De énekében egy alázatos asszony értetlen csodálata tükröződik: nem érti, miért épp őt, a rangon alulit, a „kis senkit” éri ez a tisztesség...

Ő az első igazi tanítvány, mert megértette és megélte a Krisztus - tanítványság egyik legfontosabb titkát: a kiválasztottság nem érény, hanem ajándék; a Krisztus „hordozása” nem rátermettség, hanem engedelmesség ... Ő, az első tanítvány, érezte: az általa rangrejtve, alázatosan érkező hatalmas Urat csak rangot nem váró alázattal lehet méltóképp fogadni...

Mária várta, a világ azonban nem fogadta be a dicsőség Királyát. Nem fogadta be, mert nem ismerte fel Jézus alázatos szeretetében az uralkodói hatalmat, hétköznapi öltözetében dicsőségét, odafordított másik arcában az igazi erő, az igazi hatalom birtokosának vonásait... Nem ismerték fel, mert a világnak más elképzelései voltak a hatalomról, mert nekik az ellenséget elsöprő izmos kar, tekintélyt parancsoló megjelenés, befolyásosság, ha kell harcra buzdító, mindenkit magával ragadó retorika, seregeket összegyűjteni képes elszántság kellett volna. Nem ismerték fel, mert bár gyűlölve félték saját királyaikat, mégis: csak egy hasonlót tudtak maguknak elképzelni "messiásként"... sőt mindenki körülötte maga is kis Augustusként, kis Heródesként uralkodni, hódítani vágyott ...

...Semmi sem változott azóta: mi is világot hódítani jövünk, mi is urak akarunk lenni. Földi és lelki térképeket böngészünk hódításra vágyódnak. A világ szemében urak, „valakik” akarunk lenni, nem merjük vállalni semmi voltunkat, s nem vesszük észre, nem ismerjük fel a világ „senkije”-ben, megalázottjaiban az azóta is közeledő Urat... Még mindig nem értjük, vagy nem merjük elhinni, hogy az igazi hatalom és erő az önmagát is odaadó szeretet, az igazi dicsőség a csendben másokért munkálkodó alázat...

A Király jön – rangrejtve ... Most is Mária lelkü-

letére van szükség: a csendben, szelíden érkező Urat felismerő, Őt engedelmesen "hordozó", Őt méltóképp, alázatosan váró szolgálókra...

2. Királyod jön – hatalommal, dicsőséggel

„Hatalmasat cselekedett karjával, ledöntött uralkodókat trónjukról és magasra emelte a megalázottakat. Éhezőket halmozott el javakkal és gazdagokat küldött el üresen, felkarolta szolgáját Izraelt ...” Lk 1, 53-54)

Az első ádvent annak a Messiásnak jött, aki szinte észrevétlenül járja utcáinkat, de észreveszi a megrepedt nádat és a pislogó gyertyát. Mint előző alkalommal hallottuk, a várva várt Messiás rangrejtve érkezik. Irgalmas szeretetében rejteti isteni hatalmát. Ma is ott található azok között, akik éheznek, akik szenvednek, betegek, üldözöttek, börtönbe zártak, senkijük és semmijük sincs. Ezekhez érkezik ma is az első ádvent Ura, a mi drága szelídszemű és szavú Jézusunk!...

De van második ádvent is! Erről ritkábban szólnunk, kevesebb alkalommal hirdetjük – tanítjuk. Ugyanis akkor teljes, isteni hatalmával érkezik vissza ígérete szerint Jézus, „minden szem meglátja Őt, azok is, akik átszegezték ...” amikor kiderül, hogy az Ő hatalmába esett az egész emberiség és az egész világmindenség. Ő, aki az utolsó szolga volt, most íme az uraknak ura... Nemcsak hívők-höz érkezik, hanem mindenkihez, mert mindnyájunknak meg kell (!) jelennünk előtte akár tetszik, akár nem!

A két ádventi várakozás egyedül Jézusban találkozik. Az Ő személyében együtt van az utolsó hely szolgáló Jézusa és a világmindenség korlátlan hatalmú bírása és ura. Idei ádventi szövegünk, a híres Magnificat ... ! szövegében ez az egyszerű fiatal názáreti nő tudósokat megszegyenítő módon *együtt látja* a két ádventet. Miközben álmélkodva és a szavakat alig találva magasztalja az Urat azért, hogy „rátekintett szolgáló leánya csekélységére”, ugyanakkor (!) világosan énekel arról, hogy ez az Úr nemcsak a templom népe fölött úr, hanem páratlan módon Ő a Hatalmas...s énekében, nyilván a Szentlélek erejével és fényével magasztalja Jézust, aki uralkodókat foszt meg trónusuktól, ugyanakkor nyomorultakat halmozza el, mehetnek üres kézzel a gazdagok, de bővölködnek az éhezők... Tehát Mária annak az Úrnak dicsőségét éneklé, akinek *egyszerre van szeretete és hatalma* megtörni a világban uralkodó erőket, a szegénységet, a hatalmukkal visszaélő hatalmasokat, trónok recsegnek, amerre ő jár...

Nagyszerű ez a színopszis, azaz együttes-látás. Hányan csak a „lelkek megváltóját” látják abban, akit most szíve alatt hordoz Mária... Hányan gondolják azt, hogy a hatalom pénz, gazdagság semmiféle kapcsolatban nem állhat Messiást váró nép imájával. Amint manapság mondani szokták: ez más történet. Nincs így! Aki jön megbocsátani bűnt, szabadítani halálfélelemtől, kiragadni ördög markából - ugyanaz az Úr látja, hányan éheznek, nem azért mert nincs elég kenyér, hanem azért, mert hitvány emberek osztják szét, hányan szenvednek erőszakos hatalmasságok alatt kisémmizet-

tekként, mert senki sem törődik velük és senki sem számolja könnyeiket. *Nem csak „lelki téren” hozza segítségét számunkra az Úr, az adventi Király, hanem jön „széttörni az igazságtalanság bilincseit is”... mennyire várta ezt egész Izrael!* Hiszen nemzedékek óta elborította a szent földet a magát istenként imádó és imádandó római császár rémuralma, a bálványozó világ iszonyú erőszakosságával... Csak akkor igazi messiás, akit vár a nép, ha a teljes embert egész életével minden bilincsből kiszabadítja!

Láttad-e már egyszer is így Jézus arcát, amint ez a csodálatos, fiatal nő látja? Olyannyira, hogy ujjong örömeiben, és magasztalja Őt?! – Ne szakítsd szét, amit Isten összekötött! A két adventnek ugyanaz az ura, akit boldogan hordoz szíve alatt Mária... Él az első advent bűnbocsátó kegyelméből, és készül a második advent ura elé. Boldog az az ember, aki a két advent urát végre felismeri Jézus arcán.

3. „Megemlékezve irgalmáról...”

Nálunk már karácsony van, hirdetik öles betűk a pécsi nagyáruházban, és ezt harsogja a hangosbemondó is, igaz még csak október eleje van. Évekkel ezelőtt a magyar köznyelv még nem ismerte a szót - advent - ma az adventi kalendáriumok minden mennyiségben megtalálhatók a polcokon. Advent és karácsony, mint az üzleti lehetőségek netovábbja. Mindenki ajándékot vesz, mindenki ajándékot vár, mert ugye a szeretet ünnepe... Semmiképpen ne áltassuk magunkat azzal, hogy a nagy tömegek értik és akceptálják a sajátságosan egyházas, biblikus mondanivalónkat. A zajos adventi tülekedésben nekünk arról kell vallanunk, Aki eljött, és aki eljön még.

Az első advent - Isten műve, Jézus jött minden részletében az emberi logika kudarca, és szinte kifürkészhetetlenül csupa meghökkentés. Ez így együtt az evangélium kezdete. Isten megemlékezik az irgalmáról.

Micsoda gazdag tartalmú kifejezés: irgalom. A bajbajutott iránti pozitív viszonyulás, a szív melegsége, felkarolás. Az idők kezdetén, túl a teremtésen és túl a bűnbeesésen ott rejtőzik szinte észrevétlen az ősevangélium: jön valaki, aki az ördög fejére tapos. Az első advent üzenete éppen ez: Isten nem felejtette el az ígértét. A megígért jött és küldetése, hogy az ördög munkáit lerontsa. Ebben az értelemben teljesen hamis a hangulatkergetés, az önigazoló ajándékozgatás. Az isteni mű a megváltás ill. a megváltás előkészítése, ez az igazi advent.

A második advent - Isten műve

Jött és eljön, ez a kettősség hatja át a minden napjainkat, ha komolyan vesszük a Szentírás üzenetét. Az eljövételhez hozzátartozik a várás is. Jézus nem hagy kétséget afelől, hogy újra visszajön, de úgy, mint a tolvaj. Az egész újszövetségi dramaturgia a meghökkentőre, a kiszámíthatatlanra épül. A szél fúj amerre akar, a kegyelem nem prognosztizálható, Isten abszolút szuverén módon cselekszik, legyen szó akár gyógyításokról, megvédégetésről, lábmosásról, feltámadásról, megje-

lenésről. Egy bizonyos, hogy Jézus az adventnek "főszereplője".

Az én adventem - Isten műve

Nos itt vagyunk agyonmanipuláltan egy nagyon sajátságos társadalmi kontextusban, fogyasztói típusú szemlélettel egy viszonylag szegény országban. Értékvesztett emberek egy értékvesztett társadalomban. A "konzum-kultúra" csak rövidtávú, szappanopera mélységű világlátást kínál. Ebben a helyzetben hogyan szólal meg az evangélium? Az Adventus Domini érték-e még, vagy már?! Ne fanyalogjunk azon, hogy tömegével találkozunk a neo-primitívvel. El kell mondanunk a tanúságtétel szavait. Nekünk igehirdetőknek, magunknak is vannak talán életre szólóan meghatározó élményeink, szabad elmondani. Szabad arról vallani, hogy a karácsony előtti tülekedésnél sokkal jobb az értelmes készülődés. Nálunk a családban minden nap énekelünk, imádkozunk, vasárnaponként szertartásosan gyűjtjük meg az újabb gyertyát az adventi koszorún. Közben annyi minden kiderül a beszélgetésben, mit várunk, mit szeretnénk kapni, milyen nehezek az utolsó hetek az iskolában. Amikor előkerül az Útmutató vagy a Biblia, szépen mederben tarja a gondolatokat. Együtt ígét olvasni, imádkozni, énekelni, zenélni, egyáltalán készülni, ez mind erőt ad. Az élmény nem önmagáért van, hanem a Jézussal való találkozás miatt. A találkozást azonban mindig megelőzi a várakozás. Ott, ahol emberek várnak, vágyódnak valaki, valami után, meg kell értenünk saját magunkat is. Tisztában kell lennünk azzal, hogy tiszta, vagy hamis a vágyam? Mi körül forognak a gondolataim? Rabul ejt-e a környező világ? Az útegyengetés a magunk számára is fontos. Kész vagyok-e elfogadni, hogy végül is Istennel van gondom, ha a magam és mások életére tekintek? Aki megemlékezett irgalmáról, annak a szeretetében ma is benne vagyok, lehetek! Az útegyengetés nem manipuláció, hanem tudatos készülődés. Sokok boldogító feszültséggel, a beteljesülés reményével várni Jézust, ahogyan talán a párunkat, gyerekeinket várjuk hosszú útról haza. A Jézus várás az élet beteljesedésének a várása. Milyen hosszú az út, amíg a homo naturalis homo christianusszá válik. Érdekei, vágyai fölé emelkedik valaki. Benne nem az élete epizódöröme, töredékboldogsága jelenik meg, hanem az Alfa és az Ómega. Egyszerűen a Minden. Ezért olyan nagyon fontos a két advent közötti Krisztuskövetés, a róla való étellel és szóval történő tanúságtetés. A tér és idő szorításába fogott világ számára eljött és eljön az, Akit nem köt tér, nem köt idő, semmi, ami antropomorf, és mégis emberré lett, hogy teljesen a mienk legyen.

4. Örüljétek az Úrban mindenkor!

Adventi "hangulat". Sokat hallott, elcsépelet szavak csupán? Hiszem azt, hogy tartalmát egy belső öröm adja, amely válasz Isten közelségére. Válaszunk arra, hogy Isten ránk tekint, megszólít bennünket és valóra váltja reményeinket.

Advent 4. vasárnapja a közöttünk lévő Istenről és a mi belső örömünkről szól.

„Mária pedig ezt mondta : Magasztalja lelkem az Urat, És az én lelkem ujjong Isten és az én Megtartóm előtt, mert rátekintett szolgálóleánya megtalált voltára: és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék.”

– Advent 4. vasárnapján — Mária — mint az Istent magasztaló, egész lelkében ujjongó édesanya áll előttünk.

Ki ő? Milyenek voltak jellemvonásai?

A Biblia szerint egyszerű, szegény, földi asszony volt. Egyike lehetett azoknak az asszonyoknak, akik minden alkonyatkor elindultak Názáretből, hogy vizet hozzanak a forrásról. Egyszerű, szegény, és alázatos. Ilyen volt Mária. Ha Jézus emberi vonásait keressük, Máriában megtalálhatjuk. Jézus általa kapcsolódik hozzánk, a mi szegény, bűnös, emberi közösségünkhöz. Gyermekkorra gondolva, emlékszem azokra a percekre, amelyek egy kedves vendég látogatása előtt eltöltöttek. Milyen nehéz is a várakozás! Várni arra, akiről már annyit hallottam, de még sohasem láttam. Milyen lehet ő, hogyan érkezik? A találkozás pillanata talán valódi meglepetés volt, de boldog öröm is. Öröme a megérkezésnek, a megszólításnak, az egymásra találásnak. Mária lelkében is él egy reménység. A megígért Messiásban, a Megváltóban való reménység. Mária személyesen élheti át ezt a csodát. Az Úr érkezését, a megszólítást, az egymásra találást. A találkozás Isten kegyelmével, mindig megrendíti, de örömmel is eltölti az embert. Mária is ezt átélve, dicsőíti az Istent.

Himnusa, hálaéneke háttérében Isten szeretetének a megtapasztalása áll. Az az isteni szeretet, amely rátekintett, amely megszólította őt, amely kiválasztotta őt. Így szeret az Isten. Rátekint, megszólítja, és szereti az egyszerű, szegény, és bűnös embert. Mária Isten kegyelmének az eszköze. Himnusa nem az ő személyére, hanem az ügyre, Isten szabadítására irányítja a figyelmünket. Ez az igazi hitnek is a jellemvonása. Nem önmagunkat, hanem Istent vallani nagy, szeretőnek és irgalmasnak. Az Isten olyan Úr, aki valóra váltja a reménységeket, aki valóra váltja az atyáknak adott ígéreteket. Jézusban Isten szeretete érkezett el Máriához és érkezik el hozzánk is. Ő adja advent igazi, valódi örömét. Ez az adventi öröm, amely átjárhatja és átformálhatja az életünket. Hiszen Isten szeretete cselekvő szeretet, amely megszólít

és felel, életünk legvárhatóbb pillanataiban ér utol bennünket.

Mária elfogadja, hogy mindazért, ami vele történik, boldognak fogja őt nevezni minden nemzedék. Nem az erényeiért, és még nem is csak a hitéért, hanem azért, mert Isten rátekintett, megszólította, kiválasztotta az egyszerű szolgálóleányt. Ez az egyetlen szó - szolgálóleány - egyben a kulcs is Mária örömeinek megértéséhez. Mária szavainak itt már ez a jelentése: - egészen a tiéd vagyok Uram! A te akaratod az én akaratom. Legyen úgy, ahogy Te akarsz! Alázat és hit, Mária örömeinek alapvető jellemvonásai.

De milyenek vagyunk mi? Adventi örömünket áthatja-e az az alázat és hit, amely Máriában megvolt? Nem csak tűnő hangulat az örömünk? Luther mondja: "Szentnek és igaznak kell lenniük azoknak, akik az Úrban örvendeznek." Akikben nincs meg a Krisztusban való hit, és alázat, azokat az örvendezésre inteni éppen annyit tesz, mint a víznek azt mondani, lobbanjon fel! Vajon nem vagyunk-e mi is ilyen víz, amely lángra nem gyúlnak? Vajon nem hiába szól-e hozzánk ma az ige: Örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom örüljete? Mert nem vagyunk még Krisztuséi, nem hiszünk az ő Istenfiúságában, nem élünk az ő várásában, és ezért nem nyílik meg számunkra az állandó, igazi öröm forrása. Pedig, hogy várunk erre! Nem rövid karácsony előtti hangulatra, hanem maradandó öröme, szelídlelkűségre, aggodalom-nélküliségre és békességre. Hát nem lehet ez a miénk? De igen!

De előbb Mária lelkületére van szükségünk. Alázatra és hitre - a megszületett Megváltó előtt, és a megszületett Megváltóban. Olyan gyermeki hitre és alázatra van szükségünk, mint amilyen Máriában volt. Ezért van jó helyen, karácsony előtt ez a himnusz. Akik hisznek már az Úrban, benne élnek, az ő eljöveteleért élnek, azoknak ismét örömet hirdet. Akik pedig hitetlenségben járnak, azoknak utat készít a karácsonyhoz és szívükben helyet készít annak, aki minden igaz örömet, nyugalmat és békességet magával hoz: Jézus Krisztusnak.

Ő az élet Igéje, aki életet és örömet teremt, és ma is megcselekszi, hogy igazi adventünk lehessen.

**Balikó Zoltán, Sefcsik Zoltán,
Szabados Regina, Varsányi Ferenc**

Szabó Lajos:

Imádságok és meditációk a karácsonyi ünnepkör idején

1. Nincs erőm, mert megfáradtam...

Uram, a legnehezebb valóban tiszta levegőt venni egy romlott környezetben.

Láttam és most is látom

a fuldokló világot körülötte.

Nehéz rátekinteni a fákra, keserves hallgatni a madarakat és kínzón gyötör a sötét,

piszkos, ködös utca képe.

Uram, de ennél még fájdalmasabb a lelki szürkeség, a belső üresség, ami mindent egyformává

tesz lassan. Nem kíméli az ünnepet sem, azt is hétköznappá változtatja.

Uram, küldd nekünk ma fényedet.

Adj nekünk ma jó és tiszta levegőt.

Teremts bizalmat és bátorságot nekünk ma életünk folytatásához.

Indíts el minket ma az igazi öröm felé.

Állíts meg minket egy társunk mellett ma, hogy neki is lehessen karácsonyi öröme.

Ámen.

Karácsonyi istentisztelet - liturgia

Karácsonykor is, mint - valljuk be - mindenkor, az egyházi élet középpontja a liturgia, az istentisztelet. Lehet más műfajokkal kísérletezni, kiegészítőket alkalmazni, passzív és aktív alkalmakat szervezni, de a középpontban megmarad a liturgia (értsd az egész, a teljes istentisztelet). Nagyszerű, ha vannak betlehemes játékok; jó, ha az ünnepeket korosztályra szabott ajándékkészítés, barkácsolás előzi meg; kívánatos, hogy ünnepre hangoló hangversenyek segítsenek kiszakadni az üzletvilág beteg karácsonyából; fontos, hogy az ádventi idő lelkiileg is "rákészítsen" az ünnepre. De semmi nem helyettesíti, semmi nem pótolja az istentiszteletet. Ha igazi karácsonyt szeretnénk, s ha engedjük, hogy az ajándékozó Isten közel jöjjön, akkor arra mindenek előtt az istentiszteleten kell alkalmat teremteni, lehetőséget biztosítani.

Karácsonyi istentiszteleteink a leglátogatottabb alkalmak templomainkban. Magyar és nemzetközi tapasztalat egyaránt azt mutatják, hogy a huszadik század végi ember az ünnepek közül leginkább a karácsonyt vágyja, s ez az, amit még ma is hajlandó ünnepelni (hogy hogyan, az sok mindentől - személyektől, tradíciótól, gazdasági-társadalmi tényezőktől is függ). Egy német liturgiai munkacsoport megkockáztatja a kijelentést, hogy a modern ember vallásosságában jelentősége szerint karácsony csak a temetéssel hasonlítható. Bármennyire is bizarr a tény, a temetéshez, a búcsúzáshoz - az élet jogán - mindenkinek köze van, ezért a gyász szomorú ünnepében sokan érintettek, ugyanígy a karácsonyhoz a születés jogán mindenkinek köze van, ezért sokan belekapcsolódnak ebbe az ünnepbe.

A vallásszociológia szemszögéből nézve a karácsony, s annak ünneplése speciális jelenség. Az élmény-, és konzumtársadalomban ebben a vallási jelenségben érhető tetten az emberi vágy a védettség, boldog világ, otthon, és emberi közelség iránt. (Schiller örömmódjában ez így hangzik: Testvérek, a csillagos égbolt felett kell egy szerető atyának lenni.) Vannak - jól bevált, hosszú idő alatt kimunkált - eszközei ennek a szekuláris voltában is vallásos igénynek. Vajon a kereszténység dolga ezt az igényt kielégíteni? Vajon az istentisztelet lehetősége az, hogy ezt az igényt színvonalasan kielégítse?

Az istentisztelet - itt a karácsonyi - feladata igen sokrétű. (Jóllehet az istentisztelet, a liturgia a mai fogalmak szerint sokszor "öncélú" és nem a feladat, nem a hasznosság szempontjából definiálható).

Feladata, hogy helyesen elégítsen ki valós igényeket; hogy helyre tegyen téves nézeteket, tisztítson homályos gondolatokat; hogy tanítsa a tudatlanság, vagy félreinformáltság állapotában levőket; hogy "élmény" (ez a mai nyugati "civilizáció" varázsszava) helyett belső feltöltődéshez segítsen; hogy áldatlan világunkban az áldás lehetőségét

csillantsa fel; hogy az ember a gyűlölet honosítása helyett a szeretetet "jegyezze" és ünnepelje. Igen, ezek mind-mind fontos feladatok. De mindenek előtt a legfontosabb az örömhír, a teljes evangélium meghirdetése, megélése, megelevenítése. Az emberi életet felvállaló, azt újra felértékelő, a megváltás művét a gyakorlatban elkezdő és beteljesítő isteni szeretet jóhíre ez. Karácsonykor ennek kell a liturgiában elevenné, érthetővé, el-, és befogadhatóvá, továbbvihetővé és élhetővé válnia. Ez a mi speciális lehetőségünk és feladatunk. Ha az igények (vallásos jellegű igények) színvonalas kielégítésén fáradozunk, akkor mások munkájában osztozunk, abból átvállalunk; ebben az esetben a mi munkánk nem fontos, sőt mással kiváltható, helyettesíthető. Az evangélium hirdetését és aprópénzre váltását viszont helyettünk senki sem teszi meg. Ezért az istentiszteletben nem karácsonyi műsorra, valamiféle szép ünnepi egyvelegre van megbízatásunk, hanem az evangélium meghirdetésére!

Elgondolkoztató, hogy a karácsony nem tartozott hozzá a kereszténység kezdetétől fogva ismert és gyakorolt ünnepeikhez. Mint ismeretes, először a húsvét ünneplése vált gyakorlattá a kereszténységben, s csak jóval később a Krisztus születéséről való megemlékezés. Csupán a IV. század végétől vannak pontos adataink arra vonatkozóan, hogy karácsonyt megünnepeltek. Ez is csak a nyugati egyházakra igaz. Egyiptomban, Jeruzsálemben, Palesztinában még későbbi az ünnep gyakorlata.

Két hipotézis ismert Jézus születésnapjának ünneplésével kapcsolatban.

A "számítás-hipotézis" arra a hagyományra alapoz, hogy március 25. a teremtés első napja. Nagypéntek dátuma is ez. Ugyanakkor erre a napra teszik nem csak Jézus halálát, hanem a fogantatását is. (Teológiai összefüggés: az új teremtés kezdete!) Ha Jézus március 25-én fogantatott, akkor december 25-ére kell esnie a születése napjának. Keleti egyházakban - így az örmény egyházban ma is - Jézus születésnapját január 6-án ünneplik. Azt sem feledhetjük azonban, hogy bizonyos keresztény egyházakban Jézus születésnapját nem decemberben, hanem tavasszal köszöntötték. Volt, ahol a március 28. számított egyaránt Jézus születése és halála napjának. A kopt egyházban viszont május második felére esett ez a megemlékezés (Szalamiszi Epifánusz /+403/ úgy tudósít, hogy május 21-én ünnepelték Jézus születését).

A másik hipotézis vallástörténeti alapokon nyugszik. A római vallási kavalkádban - politikai színezetet sem mellőzve - hozta meg Aurélius császár a döntést 274-ben: a december 25-i téli napforduló a legyőzhetetlen fényisten ünnepe (natale solis invicti). A második hipotézis szerint ezt az ünnepet töltötték meg később keresztény tartalommal: így vált december 25. a világ világosságának Jézusnak a születésnapjává (natale

Christi). Ez nem az ünnep keresztény kiváltása, hanem keresztény töltéssel való gazdagítása: a legyőzhetetlen nap számunkra Jézus Krisztus.

Minden valószínűség szerint a két hipotézis komplementer jellegű, a két vonatkozás egymást erősítette és kiegészítette.

A karácsony-ünneplés részletes történetére ki-
térni itt nincs lehetőségünk. Egy-két érdekességet
azonban érdemes megemlíteni.

A történelem arról tanúskodik, hogy Jézus szü-
letésének ünnepe egyszerre hoz általános
(egyetemes) keresztény gyakorlatot és helyi, nép-
hez, kultúrához kötött szokásokat.

A római gyakorlatban (ez később az egész nyu-
gati kereszténységben elterjedt) az ünnep hármis
formát öltött. Éjfélkor (a nap kezdetekor) a pász-
torszolgálat, a reggel (hajnalban) az angyalszolgá-
lat, délelőtt pedig az ember-szolgálat miséjét tartot-
ták. Itt megtalálhatók a jeruzsálemi gyakorlat vo-
násai is: ott ugyanis a január 6-i Jézus születésnapot
betlehem-i gyülekezéssel, majd eucharistiával
kezdtek éjfélkor és onnan meneteltek át Jeruzsá-
lembe. Ez a római gyakorlatban azután különböző
szokásokban visszaköszön. (Ez a hármis istentisz-
teleti gyakorlat később a középkori misztikusok
magyarázatában Jézus háromszori születésére
utal: A Fiú születése az Atyától az idők kezdete
előtt, Istenfia megszületése Szűz Máriától, a testté
lével és az Isten megszületése a Szentlélek által a
hívó ember szívében).

A karácsonyi istentiszteleti élet kettős vonalon
fejlődött. Egyrészt a dogmatikai jelleget hangsú-
lyozva, másrészt pedig a romantikus, érzelmi, népi
elemet hangsúlyozva. A dogmatikus elem ilyen
értelemben azt jelentette, hogy egyrészt a jánosi
prológus teológiáját fejtette ki (incarnatio Verbi),
másrészt az egyetemes zsinatok Jézussal kapcsola-
tos téziseit fordította le a hívek gondolkodási
szintjére, és terjesztette el. (A betlehemi gyermek,
aki az Atyával egylényegű Fiú; az Atyától minden
időknek előtte született; miérettünk emberekért le-
szállt a mennyekből és megtestesült a Szentlélektől
és Szűz Máriától; igaz Isten és igaz Ember...) Ugyanakkor - elsősorban a keleti kereszténység-
ben - a gyermek szépségének dicsérete, a Gyer-
mek szemléléséből fakadó érzelmek, a hangulati
elemek egyre erősebbé válnak.

Karácsony ünneplése a nyugati kereszténység-
ben - az elterjedés és a helyi színezések folytán -
folyamatosan változik, formálódik. Ez a változás
megmutatkozik a liturgikus szövegekben éppen
úgy, mint az énekekben, s a kisérő jelenségekben
(pásztorjátékok, karácsonyi misztériumjátékok,
karácsonyi mesék, "karácsonyi bibliák" stb.). Eh-
hez tesz még hozzá a számtalan helyi gyakorlat,
országokhoz, vagy népekhez kapcsolódó szokás.

Bár az első évezreden még keveredik a betle-
hemi születés és Jézus megjelenésének
(epiphania) témája, később egyre inkább szétválik
a kettő.

Ennyi formai, történeti, tartalmi háttér után lép-
jünk át a protestáns, s azon belül a mai magyar
evangélikus gyakorlatba.

A kezdeti három mise rendje nyomán a protes-

tantizmusban kialakult az éjféleli mise, ill. az azt
megelőző karácsony vigíliája helyett a karácsony
esti istentisztelet. Így lett 24-e a "szenteste". Ere-
detileg 24-e még az előkészület ideje volt - szigorú
böjtöl. Később már az ünneplés is előbbre került.

Német és északi evangélikus gyakorlatban to-
vábbra is él az esti istentisztelet után vagy helyett
az éjféleli istentisztelet.

A 24-i istentiszteletek időpontját és jellegét a
helyi viszonyok formálták. Sok helyen
"gyerekünnepe" van, van ahol igeliturgiát ünne-
pelnek, van ahol a karácsonyi történet valamilyen
énekes feldolgozása hangzik el. Sajnos ez utóbbit -
bár egy igen jól használható rendje mind
Agendánkban, mind énekeskönyvünkben megta-
lálható - még mindig igen kevés gyülekezet gyako-
rolja. Teológiaiilag, pasztorális szempontból ez
lenne a leghelyesebb megoldás. Bízatom is e cikk
olvasóit, terjesszék, használják ezt az énekesköny-
vünkben "J" betűvel jelzett rendet. A gyermekün-
nepe lehet nagyon kedves, hordozhat bevett
gyülekezeti tradíciót, sokak megelégedésére ki-
elégíthet szép, vallásos igényeket, de a háttérben
rossz teológiai alapállás van (karácsony a gyermek
ünnepe, karácsonykor a családot ünnepeljük), ott
van egy szomorú megfontolás, s egy pódium-vil-
ágban jól ismert trükk (ha gyerek látható és hall-
ható, akkor van közönség, s a templomtól távoli
apuka-anyuka legalább akkor eljön, ha gyermeke
szerepel...), s ott van egy igen nagy elcsúszási
lehetőség, hogy ti. az ünnep lényege elszikkad. Az
ilyen ünnepegyeken a hangulati, romantikus elem
túlsúlyba kerül, a gyermeki sokszor gyermeteggé
lesz, az ige gügyögéssé válik, s az Isten emberré
lételének hideg, gyermeksírós, istállóságú éjsza-
kájából romantikus-édeskés csendes éj... Ilyen
esetben a kedvesen szavaló, aranyosan bakizó
gyermeket ünnepeljük, s nem A betlehemi
GYERMEKET.

A "csak" igeliturgia (az esti istentisztelet egy-
szerű rendje igehirdetéssel, úrvacsora nélkül)
ugyanúgy veszélyes lehet, hiszen a karácsony estét
megszokottá, szürkévé teszi, azzal, hogy nem
emeli ki a megszokott "hétköznapi vasárnapok"
liturgikus életéből.

A karácsonyesti istentisztelet énekverses rendje
(J) - bár a kántoroknak talán megerőltető, több
előkészítést kívánó feladat - magában hordja
mindazokat a teológiai, pasztorális, hangulati ele-
meket, amik ünneppé emelik Szentestét, de nem
degradálják le gügyögős gyerek-szerepléssé. Aki
egyszer erre "rákapott", az tudja, milyen élmény
szolgáltatónak, gyülekezetnek egyaránt. Az ige
olvasása, a sok közös éneklés valóban "szent csa-
ládá" formálja az istentiszteleten résztvevőket,
aktivizál, emlékeket ébreszt, teológiaiilag feldol-
gozni segít, előre mutat, s felkészít az igazi ün-
nepre, s a másnap délelőtti istentiszteletre, úrvac-
sorára.

Néhány szót a kellékekről. A nyugati keres-
kedő-társadalom egyre inkább besűrűsödő eleme a
karácsonyi vásárlási lázzal összekapcsolt díszítési
mánia. Míg a tőlünk nyugatra lévő evangélikusság
a templomot is díszíti kívülről belülről, addig ná-

lunk ez vagy ismeretlen, vagy minimálisnak mondható. Pedig a mértéktartó, teológiai kontrollált, jó ízléssel elkészített díszítés nem csak emeli az ünnep fényét, de segítséget is jelent a gyülekezet számára.

A karácsonyfa - egykor pogány - szokása ma már állandó "kelléke" ünnepünknek - a templomban is. Ennek felékesítése már nem mindig sikerül. Megítélésem szerint a színes műfényekkel vibráló, geil szaloncukrokkal teleaggatott karácsonyfa inkább zavar, mint ékesít. Jó ötlet gyakorlatát ismertem meg: az egyetlen nagy, oltártérben elhelyezett karácsonyfa látható oldalán jól olvasható nagy betűs szalagon ott az angyalok köszöntése: dicsőség a magasságban Istennek és a földön béke, és az emberekhez jó akarat...

Jászol... ősi szokás ez, kezd elterjedni magyar evangélikus gyülekezetekben is. Óvatosan bánjunk vele - mint minden a templomban - ez is csak magas művészi igényű, mellékszöngét nem hordozó, rossz, buta társításokat nem ébresztő lehet! A giccses, az igénytelen, a bővli csak árthat, s nem segíti a TV nyomán a vizualitás magasabb fokához szokott embert. Találhatunk más, a külsőt díszítő, vagy a szívet ünneplőbe öltöztető kelléket, de mértékkel, ízléssel, végiggondoltan bánjunk vele.

A karácsonyi ünnepi istentisztelethez (dec.25.) hadd álljon itt egy biztatás. Az ünnepi "nagy" istentisztelet időtartamára, az ilyenkor mégis előforduló nem templomos gyülekezeti tagokra való tekintettel sok helyen ma is különválasztják az úrvacsorát az istentisztelet igei részétől. Tudom, hogy ennek van teológiai, és egyháztörténeti háttere és alapja is... mégis pasztorális és gyülekezetpedagógiai szempontból legalább ilyenkor épül-

jön bele az úrvacsorai liturgia az istentisztelet egészébe, hadd ízeleje, értse, gyakorolja a gyülekezet a tényt: ez hozzá tartozik keresztény életünkhöz, sőt evangélikus kegyességünkhöz is.

Amikor e sorokat rovom, még napos, meleg ősz van. Egyik szolgálati helyemen - Lukács evangéliumának folyamatos olvasása révén - 25 °-os, nyári időben, szaloncukor és csillagszórók nélkül (a reklámbeli Corvin nélkül) olvastuk, meditáltuk a karácsonyi történetet. Hihetetlen élmény, új felfedezés volt. Így kívánom, hogy csomagoljuk ki karácsony ajándékát a színes, csillogó-villogó papírból, hogy meglássuk az igazi kincset. Az a csomagolás, amit istentiszteleti életünk, s a múltban gyökerező, letisztult gyakorlatunk kínál, nem eltarja, hanem szívünkig juttatja az igazi kincset, a LEGNAGYOBB KARÁCSONYI AJÁNDÉKOT.

Hafenscher Károly (ifj)

Felhasznált irodalom

1. Karl-Heinz BIERITZ: Das Kirchenjahr (München, 1988)
2. Dr. JÁNOSSY Lajos: Az egyházi év útmutatása (Sopron, 1944)
3. Neue Texte für den Gottesdienst 10. Gottesdienste am Heiligen Abend (Hannover 1985)
4. Peter STOLT - Wolfgang GRÜNGERG-Ulrike SHUR (Hg) Kulte und Kulturen - Öffentliche Inszenierung des Lebens (Göttingen, 1996.)
5. Wolfgang HERBST: Evangelischer Gottesdienst (Göttingen, 1992)
6. Herrman A.J. WEGMAN: Liturgie in der Geschichte des Christentums (Regensburg, 1994)
7. Handbuch der Liturgik (Göttingen, 1995)
8. Manfred JOSSUTIS: Der Weg in das Leben (Gütersloh, 1993.)
10. BARSÍ Balázs: Katolikus Liturgia III. (Budapest, 1995)
11. VÁRNAGY Antal: Liturgika (Abaliget, 1995)

2. Szenteste (amikor mégis egyedül vagyok, vagy azokra gondolkok, akik egyedül vannak...)

Istenem!
 Soha annyira, mint éppen most
 csendre vágyom és nyugalomra...
 Soha annyira, mint éppen most
 megállni szeretnék a tülekedésben,
 rohanásban...
 Soha annyira, mint éppen most
 örülni tudnék szavadnak és az erődnek...
 Soha annyira, mint éppen most
 szeretném meglátni a kicsiségben a
 nagyságot...
 Soha annyira, mint éppen most
 érezni szeretném közelségedet;
 hogy egyedül ne maradjak, Istenem,
 éppen ma este.

Ámen

3. Elveszített élet

Uram Istenem!
 a tettek helyén mindig csak a nagy
 szavak
 maradnak
 a simogató közeledést pedig megelőzi
 a rideg
 távolság
 őszinte szavaink fagyos közönyben
 halnak el
 a veled való beszélgetés a szüntelen
 időhiány miatt
 akadozik.

Jöjj közel hozzám, hogy
 megforduljon minden
 körülöttem és bennem. Vedd
 kezembe azt,
 amit én már régen elveszítettem,
 és állítsd vissza
 igazi, eredeti helyére az én
 életemet is.

Ámen

(Szabó Lajos)

Ádventi gyermekliturgia

Bevezetés

Ebben a sorozatban az orosházi gyermek-istentiszteleti liturgiába ágyazva dolgoztuk fel a négy ádventi vasárnap ócegyházi perikópáját.

Előkészületek

A gyermekeket négy csoportra osztjuk, életkor tekintetében vegyesen. (Minimum 12 gyermekkel számolunk.) Gondoskodunk minden gyermek számára egy *fenyőágról* és egy *gyertyáról*. Szükség van 4 db nagy méretű *gyertyára*, megfelelő *gyertyatartóban*.

A gyermekek az alkalom kezdésekor megkapják a fenyőágakat és a *körbe rendezett székekre* ülnek, a saját csoportjuknak megfelelően. Így formáljuk ki az ádventi koszorút. A négy nagy gyertyát a kör megfelelő pontjain arányosan helyezzük el. Mindenkinek kézbe adjuk az istentisztelet liturgiáját az előre kijelölt szövegrészekkel.

Az istentisztelet menete

Kezdő ének

Lelkés: Nevedben gyűltünk most össze, nevedet szólítja imánk, nevednek zeng az ének: Atya, Fiú, Szentlélek!

Gyermekek: Ámen

1. *Gyermek:* Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm, füves legelőkön delectet, csendes vizekhez vezet engem, lelkemet felüdíti az Ő nevéért.

Ének: Olyan jó, hogy mind itt vagyunk együtt a templomban. Jó, hogy mind itt vagyunk Isten házában! Minden gyermek énekelje: Legyen áldott Jézus neve! Olyan jó, hogy mind itt vagyunk Isten házában!

2. *Gyermek:* Úr Jézus! Te látod, hogy szívem olyan, mint egy bepiszkolódott ruha. Sok rosszat elkövettem, de tudom, hogy Te szeretsz és megbocsátasz. Kérlek, tisztítsd meg szívemet!

Ének: A mélyből hozzád száll szavam. — Krisztus kegyelmezz! A bajban lelkem társtalan. — Krisztus kegyelmezz! Segíts! Ne hagyj! — Ne hagyj! Nézd, rám tör a bűn már. Te adj! — Te adj! Erőt! Krisztus kegyelmezz!

3. *Gyermek:* Jézus Krisztus meghalt a mi bűneinkért és feltámadt, hogy örök életünk legyen. Énekeljünk boldogan!

Ének: Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség, emberekhez jó akarat! (három szólamú

kánon)

HITVALLÁS (A szolgálatot végző három gyermek gyertyáját az ének alatt sorban meggyújtjuk.)

1. *Gyermek:* Hiszek az élő Istenben, Atyámban és Teremtőmben. Ezt hirdesse gyertya lángja, ezt hirdesse hitem lángja!

Ének: Most meggyújtunk egy kisgyertyát, Úr Jézus, add a hit lángját! Csak ragyogj szépen, te kis láng. Fényed lássa a világ!

2. *Gyermek:* Hiszek Isten egy Fiában, Uramban és Megváltómban. Ezt hirdesse gyertya lángja, ezt hirdesse hitem lángja!

Ének: Az élet útján légy velünk, segíts, ha már elcsüggedünk! Csak ragyogj szépen te kis láng. Fényed lássa a világ!

3. *Gyermek:* Hiszek Szentlélek Istenben, hitet Ő ébreszt szívemben. Ezt hirdesse gyertya lángja, ezt hirdesse hitem lángja!

Ének: Ha egyszer véget ér utunk, az örök fénybe eljutunk. Csak ragyogj szépen te kis láng. Fényed lássa a világ!

(A három gyermek a maga gyertyájával meggyújtja a nagy gyertyát. A további vasárnapokon mindig a vasárnapnak megfelelő gyertyát gyújtják meg a gyermekek, az előző vasárnap gyertya már ég.)

IGEHIRDETÉS

Jézus érkezése

ÁDVENT 1. — Mt 21,1–9 Téma: Jézust várjuk, aki alázatosan jött

ÁDVENT 2. — Lk 21,25–28 Téma: Jézust várjuk, aki dicsőséggel jön

A mi várakozásunk

ÁDVENT 3. — Mt 11,2–6 Téma: Jézust várjuk, gyakran csüggedő hittel

ÁDVENT 4. — Jn 1,19–28 Téma: Jézust várjuk bizonyágtévő hittel

(Az igehirdetéshez az evangéliumi üzenetet megjelenítő képeket használunk, melyeket fénymásolatban minden gyermeknek ajándékba adhatunk.)

Ének: Te csak az Istennek országát keresd, és az Ő nagy igazságát. Minden egyéb megadatik majd neked, Áldása békéje vár rád. Halleluja!

BEFEJEZÉS

Imádság — Áldás

Ének: Olyan jó, hogy mind itt voltuk együtt a templomban! Jó, hogy mind itt voltunk Isten házában! Szólt az ének; ige hangzott, Urunk minket így megáldott. Olyan jó, hogy mind itt voltunk Isten házában!

Jó volt együtt lenni! Jövő vasárnap újra találkozunk!
Győri Gábor

Kották az ádventi liturgiához:

Olyan jó, hogy mind itt vagyunk együtt a templomban, jó, hogy mind itt vagyunk Isten házában. Minden gyermek énekelje: Legyen áldott Jézus neve Olyan jó, hogy mind itt vagyunk Isten házában.

I: A mély - ből hoz - zád száll szá - vam
 I: A baj - ban lel - kem társ - ta - lan.

II: Krisztus, kegyel - mezz!
 II: Krisztus, kegyel - mezz! I: Se - gít! II: Se - gít!

I: Ne hagyj! II: Ne hagyj! I: Nézd, rám tőr a bűn már

I: Te adj! II: Te adj I: Erőt, II: Erőt! I: Krisztus, kegyel - mezz!

Dicsőzde magasztos Is - tennek, És a föl - dön bölcsesség,
 Embe - reknek jö - tés - e - ket!

Hozt maggyj tunk egy kis gyer - tyét, úr Jézus, add a hit lángját! Csak
 nagyj szíven, te kis láng, Idnyed lobog a vörösz!

Te csak az Is - tennek orszá - gát ke - resd, És az Ő nagy i - gaz -
 sá - gát. Min - den e - gyéb meg - a - da - tik magy ne - ked

Hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja! Hal - le - lu - ja, Hal - le -
 lu - ja, Hal - le - lu - ja, Hal - le - lu - ja!

Olyan jó, hogy mind itt vagyunk együtt a templomban, jó, hogy mind itt vagyunk.
 Isten házá - ban. Minden gyermek énekelje: Legyen a dal jó és szép. Olyan jó, hogy mind
 itt vagyunk Isten házá - ban.

ZENÉS BETLEHEMES

(8-12 éveseknek)

Az itt közölt betlehemes játék tetszés szerint kiegészítendő az evangéliumból vett prózai részekkel, párbeszédekkel. A mellékelt zenei anyag a gyermekek zenei képzettségétől és a rendelkezésre álló hangszerektől függően variálható.

1. ANGYALI ÜDVÖZLET

Angyal: Ne félj, ne félj, Mária! Békesség e házra!
Gyermeked születik - világ Megváltója!

Mária: Hogy történhet velem ez az égi csoda?
Gyermekem hogy lehet világ Megváltója?

Angyal: Isten titka nagy titok: Szentlelke száll rád ma.
Jézusunk hoz majd fényt a bűnös világra.

Mária: Hadd legyen Istenem, ahogyan akarsz!
Kísérjen engemet oltalmazó karod!

2. BETLEHEM

Kar: Kis város, Betlehem, Nem sejtí még, Miért oly fényes ott fenn az ég.
Kis város, Betlehem, Nem sejtí még, Miért oly fényes ott fenn az ég.

Szóelő: Oly csendes minden, békés a táj,
Alszik a pásztor, pihen a nyáj, Oly csendes minden, békés a táj,
Alszik a pásztor, pihen a nyáj.

Kar: Kis város, Betlehem...

3. PASZTORÁL

Angyal: Pásztorok, ne féljtek, Jó hírt hoztam néktek: Ma éjjel született a ti üdvösségetek!

Keressétek Betlehem rongyos istállóját,
Benne meglátjátok világ Megváltóját!

Angyalkórus: Dicsőség a magasságban Istennek, (kánon) És a földön békesség, Emberekhez jó akarat!

Pásztorok: Menjünk gyorsan, pásztorok, lássuk a csodát! (kánon) Akit nekünk Istenünk, örömkre ad, Köszöntsük szép énekszóval, hegedűvel, síppal, dobbal!

4. NAPKELETI KIRÁLYOK

A három király: Napkeleti királyok, királyok, királyok, Keresték a Megváltót, Megváltót, Megváltót.

Mária: Aludj én gyermekem, Álmodjál csendesen, Álmodat őrizem, őrizem. Én édes Istenem óvj meg ez éjjelen, Őrizzen angyalod, angyalod!

A három király: Napkeleti királyok, királyok, királyok, Keresték a Megváltót, Megváltót, Megváltót. Meglátták a csillagot, és nagyon megörültek! Meglátták a gyermeket, és nagyon megörültek! Napkeleti királyok, királyok, királyok, Meglelték a Megváltót, Megváltót, Megváltót!

5. A FÉNYES ÉGI CSILLAG ragyogva egyre hív, Hát keljünk gyorsan útra! Vár ránk egy drága hír: Jézus, a világosság,- Jézus, Ő a boldogság, Örömkünk fénye, üdvösségünk!

A betlehemes kottaanyaga:

1. ANGYALI ÜDVÖZLET

Angyal: Ne félj, ne félj, Mária! Békesség e házra! Gyermeked születik - világ Megváltója!

Mária: Hogy történhet velem ez az égi csoda? Gyermekem hogy lehet világ Megváltója?

Angyal: Isten titka nagy titok: Szentlelke száll rád ma. Jézusunk hoz majd fényt a bűnös világra.

Mária: Hadd legyen Istenem, ahogyan akarsz! Kísérjen engemet oltalmazó karod!

2. BETLEHEM

Kis város Betlehem, nem sejtí még, miért oly fényes ott fenn az ég.

Oly csendes minden, békés a táj, alszik a pásztor, pihen a nyáj...

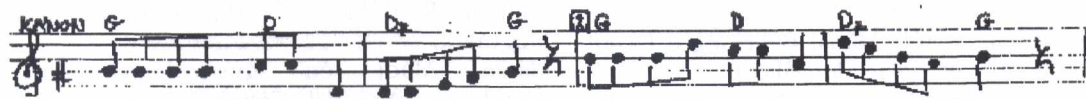
3. Pasztorál

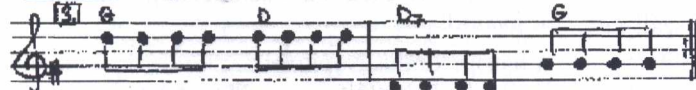
Angyal: Pásztorok, ne féljétek, Jó hírt hoztam néktek: Ma éjjel született a ti üdvösségetek! világ Megváltóját!
Keressétek Betlehem rongyos istállóját, Benne meglátjátok

Angyalok: Dícséret a magasságon Istentek, és a földön bekövet, amberetchez jó szót!

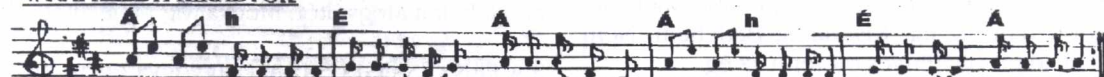

Pásztorok: Menjünk gyorsan, pásztorok, lássuk a csodát! Akit néltünk Istenünk, örömrnkre ad,

Köszöntük szép énekszóval, hegedűvel, sippal, dobbal!

4. NAPKELETI KIRÁLYOK

három király: Napkeleti királyok, királyok, királyok, Keresték a Megváltót, Megváltót, Megváltót.

Mária: Aludj én gyermekem, Álmodjál csendesen, Álmodat őrizem, őrizem.

Én édes Istenem óvj meg ez éjjelen, Őrizzen angyalod, angyalod!

három király: Napkeleti királyok, királyok, királyok, Keresték a Megváltót, Megváltót, Megváltót.

Meglátták a csillagot, és nagyon megörültek! Meglátták a gyermeket, és nagyon megörültek!

Napkeleti királyok, királyok, királyok, Megléték a Megváltót, Megváltót, Megváltót!

5. KÖVESSÜK A CSILLAGOT!

A FÉNYES ÉGI CSILLAG ragyogva egyre hív, Hát keljünk gyorsan útra! Vár ránk egy drága hír:

Jézus, a viláosság, Jézus, Ó a boldogság, Örömrnk fénye, üdvösségtünk!

A LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Mai karácsonyi történet 5-10 éveseknek

Szereplők: Nagymama, unokák...Helyszín: szoba, karácsonyfával, játékokkal...

A gyerekek először szépen, majd egymással kötekedve játszanak a karácsonyfa körül...Sorra elmondják kis versikéjüket:

1. *gyermek:* Piros-pettyes szép labdám nincs akinek odaadnám!

2. *gyermek:* Barbie-babám öltöztetem, a ruhája csillog, ragyog Hozzányúlni, vagy játszani vele soha mást nem hágyok!

3. *gyermek:* Autóm jön, gyorsan száguld, félre innen, hát nem látod? Vidd el azt a kócos babát, ha nem tágulsz, hát megbánod!

4. *gyermek:* Sorakozó ceruzák! A többiek mind mulyák: az egyiknek lóg az orra, a másinak feje nagy...Lerajzollak, várj egy kicsit...Idenézz csak: ez te vagy! (Idétlen rajzot mutat a másinak)

5. *gyermek:* Maxi, az én jó kis kutyám nem ül tétlen a házba! Szereti a csontot, ezért beleharap a lábada! (Kiskutyájával megböködi a többieket)

6. *gyermek:* Lego-várat építettem, én vagyok a kapitánya, Ha ellenség lép a várba - a kapitány megszurkálja! (Kis karddal hadonászik.)

7. *gyermek:* Furulyáznék, de nem hagynak, veszekszenek, kiabálnak. Véget vetek már a bajnak, megyek, szólok nagymamának.

Nagymama: Ejnye, gyerekek, mi ez a civakodás, veszekedés! Szépen ünnepeltek, mondhatom! Lám csak, nem örültök a sok szép ajándéknak.

Az egyik önző, a másik irigy, bosszantjátok egymást... No gyertek csak ide - üljete le itt körülöttem!

Gyermek: Hurrá, a nagymama mesélni fog!

Nm.: Nem, most nem mesélek, hanem egy régi, szép történetet mondok el.

Gyermek: Áá...a történetek azok olyan unalmasak...inkább mesélj!

Nm.: No várd csak ki a végét, te kis oktondi!

(A vers alatt megfelelő diaképeket mutathatunk - többen is mondhatják a szöveget)

A nagy császár úgy kívánja
A nagy császár úgy kívánja
országában aki él
Térjen szülőfalujába
Hogy népét megszámlálhassa.

József indul Máriával,
Akinek a szíve alatt
Kicsi gyermek súgja egyre:
Ha lehet világra jönné.

S megtörténik Betlehemben
A várva várt nagy csoda
Istállóban szállást lelnek,
Ott születik meg a Gyermek.

Nem történik ez titokban
Híre terjed azon nyomban
Betlehemi pásztorok,
Nagy öröm vár reátok!

Ne féljete! - szól az angyal
Örvendetes mondandóm van:
A Megváltót - akit vártok
Betlehemben meglátjátok.

Angyalsereg zeng az égen:
„Megjött, akit vártok régen”
Siessetek látni őt,
A csöpp égi csecsemőt!

Pásztor, bojtár, báránycsapat
Betlehembe siet, szalad.
Jászol körül körbeállnak,
Szép altatót furulyáznak.

Csillag megy a sötét égen.
Siet tán, hogy el ne késsen?
Fénye biztat, integet,
Vezeti a bölcseket
Három teve, három király
Egyre fárad, de meg nem áll,
Csak a csillagra figyelnek
Egy percre meg nem pihennek.

- Hé barátom, nézz az égre!
Lám a csillag megállt végre!
Fényét egyre ontja, szórja
Egy szegényes istállóra.

Tevéjéről mikor leszáll
Csodát lát a három király:
Csak egy csöppnyi kicsi baba...
Ő lenne a Világ Ura?
Szemük ragyog, szívük örül,
Térdelnek a jászol körül.
Ajándékot, kincset adnak,
Aztán csendben búcsút mondanak.

Isten Fia, értünk jöttél,
Kisgyermekké értünk lettél!
Csodálatos égi szándék,
TE VAGY A LEGSZEBB AJÁNDÉK!

Gyermek: Igazán szép történet volt... és én most úgy szégyellem, hogy az előbb olyan csúnyán viselkedtem...

Nm.: Örülök, hogy megértetted ennek a történetnek az üzenetét: Isten az Úr Jézust ajándékozta nekünk, aki elhozta magával az igazi szeretetet. Ez a legszebb ajándék!

Gyermek: Mi is adjunk valami szépet a kis Jézusnak!

Gyermek: Jó, de mit adhatunk neki?

Gyermek: Én már tudom! (Középre állva mondja a kis versikét, a többiek sorban követik)

1. *gyermek:* Labdám nagyon kedves nekem - mégis jászolodhoz teszem!

2. *gyermek:* Barbie-babám neked adom - játssz csak vele, most már hagyom!

3. *gyermek:* Autómmal lassan járok, ész nélkül már nem száguldok, Szegény pásztor, fényes királyt. Jézusunkhoz elszállítok.

4. *gyermek*: Ceruzáim megneveltem, mást velük már nem bosszantok, Kis Jézusom neked hoztam ezt a csodaszép csillagot.

5. *gyermek*: Maxi kutyám most ne ugass, figyelj a te gazdádra, Ideteszlek, vigyázz szépen a kis Jézus álmára!

6. *gyermek*: Lego-vár, mindenki vára, Jézus, légy a kapitánya!

7. *gyermek*: Úgy hallottam, örülsz annak, hogyha szépen furulyáznak. Mint régen a kis bojtárok, én is neked muzsikálok. Hallgasd ezt a szép dalocskát, Kis Jézusom, jó éjszakát! (Furulyával eljátssza az éneket... a gyerekek együtt éneklük vele:)

Jézusom, én szeretlek, égen, földön kereslek
Tudom jól, hogy megtalállak.

Jézusom, én akarom, tied legyen kis dalom,
Te is tudod, mindig várlak.

Én olyan nagyon szeretném,
ha minden szavad érteném,
Soha-soha el nem hagylak!

Én olyan nagyon szeretném,
ha minden szavad érteném,
Soha-soha el nem hagylak!

Jézusom, ha lehetne, maradj velem örökre
Tudom, Te is ezt kívánod.
Jézusom, én jó leszek, így szerzek majd örömet,
Tudom, Te is csak ezt várod.
Most rád bízom a szívemet,
hogy mindig kedves, jó legyek,
Te is örülsz, hogyha látod!
Most rád bízom a szívemet,
hogy mindig kedves, jó legyek,
Te is örülsz, hogyha látod!

(A gyerekek énekelve kivonulnak)

JÉZUSOM, ÉN SZERETLEK...

Jézusom, én szeretlek, égen-földön kereslek, tudom jól, hogy megtalállak.
Jézusom, én akarom, tied legyen kis dalom, Te is tudod, mindig vár- lak! Én

olyan nagyon szeretném, ha minden szavad érteném, soha, soha el nem hagy- lak Én

Soha, soha el nem hagylak!

4. A holnapi napért

Nemcsak a fény, az árnyék is eléri életem.

Istenem, taníts meg élni vele, hogy félelmem kisebb legyen.

Há munkámra gondolok, a hiányokat hamar meglátom
Ha emberekre figyelek, a tönkrementeket veszem észre
Ha eredményeket keresek, az elromlott feladatok szaporodnak szemem előtt

Ha pihenni lenne időm, elmaradt munkák tornyosulnak fölém
Ha alkotni lehetne, az energia hiányzik belőlem
Ha szeretetet sugárzok, félek, hogy nem marad belőle holnapra.

Add Uram, hogy árnyék-létemben mégis uralkodjon a te fényed.
Segíts, hogy minden esti sötétségben úgy köszönjek meg mindent,
mint aki várja a te holnapi fényed.

Ámen

(Szabó Lajos)

JÁKÓB BÁRÁNYKÁJA

Szereplők: Jákób, a kisbojtár
Jákób apja, a pásztor
Pásztorok
Csöndeske, a kisbárány
Angyalok
József, Mária és a gyermek Jézus
Mesélők

Ének: Jöjj, népek Megváltója!... (Ékv.131,1.4.)

Jákób: Na, gyere már...siessünk! Mindjárt korom sötét lesz... (a kisbárányt terelgeti, de az mindig elszalad előle)

Mesélők: Jákób nagyon szerette kisbárányát, Csöndeskét. Úgy éltek együtt, mint két jó testvér. Ha Jákób füttyentett egyet, a kisbárány máris ott termett.... de ma este valahogy nem akart szótfogadni kis gazdájának...

Jákób: Csöndeske, hányszor mondjam, hogy gyere már! Idekint megesznek a farkasok! (végre sikerül elkapnia a bárányt)

Mesélők: Valóban furcsa, hogy Csöndeske ma milyen csökönyös. Vajon mitől ilyen nyugtalan?

Jákób: Na gyere szépen, itt a széna között jó meleg van... (mindketten belépnek az istállóba és leheverednek a szénára) Biztos nagyon elfáradtál te is...ma igazán nagy utat bejártunk. Ilyen messzire még sohasem mentünk a nyájjal...

Mesélők: Jákób még nagyon fiatal volt, ezért éjszakára nem maradhatott kinn a szabadban a többi pásztorokkal.

Angyalok: Dicsőség mennyben az Istennek! (nagy fényesség kíséretében a színpalak mögül kisse előlépve énekelnek - Ékv.167,1.)

Jákób: Nézd csak Csöndeske, milyen világos van odakint...és hallod ezt a szép muzsikát?! Csak nem tündérek látogattak ide, a betlehemi pusztára...

Angyalok: Ne féljetek, pásztorok! Betlehemben megszületett a Megváltó! Menjete és köszöntsétek őt!

Csöndeske: Beee..beee..beee... (szorosán Jákóbbhoz bújik)

Jákób: Ne félj, Csöndeske, mondom, hogy tündérek jöttek látogatóba. Kérünk tőlük ezüst csengőt a nyakadba. Jó lesz?

Pásztorok: A kis Jézus megszületett, örvendjünk!... (énekelve jönnek be a színpadra - Ékv.549,1.)

Jákób: Mi történt, édesapám? (felugrik és apjához szalad)

Apa: Csodadolog történt! Meglátogattak minket az égből Isten fényes angyalai!

1.Pásztor: Nekünk, szegény pásztoroknak mondták el a nagy örömhírt!

2.Pásztor: Megszületett a Megváltó, akit olyan régen várunk!

Jákób: Mit beszéltek? Ki az a Megváltó?

Apa: Vedd a subácskádat és gyere velünk! A Megváltót neked is látnod kell!

Jákób: Jaj de jó!...Csöndeskét is vihetem?

Apa: Hát nem bánom, de szedjétek a lábatokat! (énekelve indulnak - Ékv.550,1.)

Mesélők: Sokáig tartott az út Betlehemig. Jákób nagyon izgatott volt. Polyton csak kérdezgetett, mindent tudni akart.

(Apa, Jákób és Csöndeske visszatérnek a színpadra - a díszletek eltűntek)

Jákób: ...és hogy hívják a Megváltót,...és miért pont idejött hozzánk?...és mit fogunk neki mondani?...és ajándékot nem viszünk neki?...

Apa: Mit adhatnánk mi, szegény pásztorok a Megváltónak?...De mégis, van valami, amit ajándékba adhatnánk! (Odalép Csöndeskéhez és megsimogatja)

Jákób: Nem! Csöndeskét azt nem adom! Soha!...soha!...soha! (elvonulnak)

Mesélők: Egyszer aztán megérkeztek Betlehembe. A város szélén, egy szegényes istállóban megtalálták a kis Jézust. Megilletődve léptek be az ajtón.

Mária: Csendes éj, szentséges éj!... (énekelve altatja gyermekét - Ékv.167,1.)

Mesélők: Jákóbnak elszorult a szíve, amikor meglátta a jászolban fekvő, didergő gyermeket...

Jákób: (magában mondva) Ez a gyermek még nálam is szegényebb! Még takarója sincs...Ha neki adom Csöndeskét, összebújhatnak és megmelegedhetnek... (hangosan folytatja, odalépve a jászolhoz) Hoztam neked egy kis báránykát!

Mária: (megsimogatja Jákób fejét) Kedves vagy, kisbojtár, hogy ideadnád a kisbárányodat. Látom, nagyon szereted őt, maradjon a tiéd. Az én fiam sokkal jobban örül annak a szeretetnek, ami a szívedben van. Elég ajándék az neki.

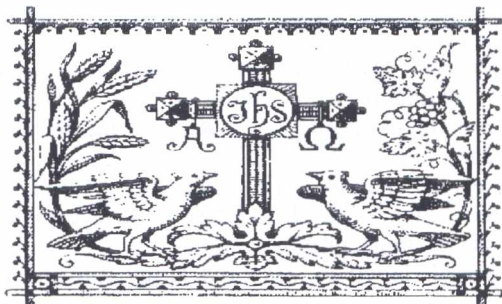
(A gyermek Jézus kinyújtja kezét és megérinti Csöndeske homlokát)

Jákób: (a pásztorokkal együtt letérdel a jászolhoz, közben átöleli Csöndeske nyakát, fölfedezi rajta a csillagot, izgatottan felkiált) Nézzétek csak! A Megváltó csillagot tett Csöndeske homlokára! (A gyermek felé fordulva) Köszönöm, Megváltó, köszönöm, köszönöm!...

Mindenki: Dicsőség az örök Atyának, És értünk született Fiának!

Hála a Szentléleknek, Áldások kútfejének! Dicsőség, dicsőség Istennek! (Ékv.168,4.)

Győri Gábor

Gyóni karácsony

1. kép

(Édesanya a színpad szélén ül egy asztalnál. Az első gyerek odaszalad hozzá és az ölébe kéredzkedik.)

1. gyerek: Olyan boldogság énnekem ez a ragyogó karácsony. Édesanyám, engedj ide és adjál egy kis kalácsot. Elfáradtam a játékban, hadd kérjek valamit tőled. Meséld el, hogy a kis Jézus Betlehemben hogy született.

Édesanya: Annyiszor hallottad tőlem már, miért mondjam újra el?

1. gyerek: Engem bizony még századszor is nagyon-nagyon érdekel.

(Jön a többi gyerek.)

2. gyerek: Minket is!

3-4. gyerek: És még minket is!

2. gyerek: Meséljed el, kérünk szépen!

Édesanya: Jó. Üljetek körbe ide, és csendesen figyeljetek.

(A gyerekek leülnek az asztalhoz.)

A történet nagyon régen, Jeruzsálemben kezdődött. Volt ott egy pap, Zakariás, öreg volt már és törődött.

3. gyerek: Felesége Erzsébet volt, ő is öreg volt már szegény.

4. gyerek: Ne szólj bele! Édesanya mondja el az egész mesét!

Édesanya: Ezt nem mese. Erzsébet és Zakariás tényleg éltek. Minden, amit elmondok most, valóságos események. Zakariásról kezdtem el, aki - mint mondtam - öreg volt. Jeruzsálemben akkortájt szinte hemzsegték a papok. A templom belső szobájába - úgy hívták, hogy Szentek Szentje - a füstölő áldozathoz egyetlen pap mehetett be.

Ezért aztán sorsot húztak, ki lehetne a szerencsés.

A sok névből - képzeljétek - kihúzták Zakariásét. Indul is már Zakariás, ezért csak egyet mondok még: Erzsébetnek és férjének nagy fájdalom nyomta szívét. Öregek voltak és bizony, egyetlen gyermekük se volt. A két öreg ezen gyakran reményt veszítve szomorkodott.

2. kép

(Erzsébet búcsúzik Zakariástól a színpad másik oldalán. A gyerekek az asztal körül ülve nézik a jelenetet.)

Erzsébet: Indulnod kell, Zakariás, végre felvirradt a nagy nap.

Zakariás: Ki tudja, hogy az életben lesz-e még erre alkalmam? Kicsit félek, mi lesz velem, hisz Istennel találkozom. Az egész ország népéért én készítek áldozatot.

Erzsébet: Zakariás, kérlek szépen, ha Istent látod, kérjed meg, hadd lehessen kisgyermekünk, tekintsen öregségünkre.

Zakariás: Hagyd el, asszony! Hogy törődne Isten

ilyen kis dolgokkal. Hisz olyan nagy ez a világ, s neki biztos, sok a gondja.

Erzsébet: Ég áldjon hát, édes uram! Siess haza, vár az ebéd.

Zakariás: Nem tudom, hogy mikor jövök. Indulok, reám vár a nép.

3. kép

(A templom előtere. A nép türelmetlenül nézeget arra, ahonnan Zakariásnak érkeznie kell. Mindenki halkán beszél a mellette levővel.)

1. ember: Ne zúgjatok! Csöndesebben! Nézzétek csak, ki jön felénk!

2. ember: Az ott már Zakariás lesz!

3. ember: Épp ideje, hogy ideér.

(Zakariás közben odaér.)

Nép: Zakariás, Zakariás! Az ég áldja szolgálodat! Fogadja el Istenünk a felé nyújtott áldozatot!

1. ember: Kérd, hogy jöjjön a Messiás, hogy lerázza az elnyomót!

2. ember: A rómaiak uralmát utálja már minden zsidó.

3. ember: Halkabban már, te ostoba, nem szabad ezt üvölni. Ki tudja, hogy egy besúgó nincs-e a tömegben itt?

Nép: Zakariás, Zakariás! Az ég áldja szolgálodat!

Fogadja el Istenünk a felé nyújtott áldozatot!

Zakariás: Jól van. Csendesedjétek el, és itt kinn imádkozzatok! Ő biztosan rátok tekint és meghallja fohászatotok.

4. kép

(Zakariás bent a templomban. Áldozatot mutat be és felemelt kézzel imádkozik.)

Zakariás: Magasztallak én Istenem, téged áld a föld és az ég. Tekints rá árva népedre, és halld meg a könyörgését.

(Jön az angyal.)

Gá브리el: Üdvözöllek Zakariás, az Úr meghallgatott téged, Elküldi a szabadítót és hírnöke a fiad lesz.

Zakariás: A fiam? Hisz nincs nekem bizony még egy kislányom sem, Hát még fiam, hogy is lenne? Magunk vagyunk Erzsébettel.

Gá브리el: Lesz majd fiad. Bízzál, s ne félj! Az Isten fiút ad nektek. Emlékezz csak Ábrahámra, vén volt már, mire fia lett.

Zakariás: Adj egy jelet, hogy tudhassam, nem csak álom volt az egész.

Gá브리el: Mit képzelsz te? Miért nem hiszed el az Isten üzenetét? Kapsz egy jelet: hogy megnémulsz és nem fogsz tudni beszélni

Egész addig, míg a fiad egy év múlva megszületik. Akkor, ha már tudni fogod, hogy az Isten adta neked, dicsérjed őt! A gyermeknek adjad majd a János nevet.

5. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

1. gyerek: Szegény Zakariás vajon, hogy

mondta el, hogy mi történt?

2. *gyerek*: Elképzelem Erzsébetet, biztos sajnálta a férjét.

1. *gyerek*: S a nép mit szolt vajon hozzá?

3. *gyerek*: Biztosan jól kinevették, hiszen beszélni nem tudott.

1. *gyerek*: Irtó izgis ez az egész.

Édesanya: Az angyal viszont nem pihent, egy másik városba röpített. Ott élt egy fiatal leány, rokona volt Erzsébetnek. Názáret - ez volt az a város, ahol Mária lakott. Kedves, csendes szavú lány volt, mindenki szerette nagyon.

3. *gyerek*: Képzelem, hogy hogy megrémült, amikor az angyal beszélt. Mosogatott mondjuk éppen és eltörte a porcelánt.

Édesanya: Azt nem tudom, hogy mit csinált, de inkább hallgassatok meg. Még a szárnyak suhogását is hallani, ha figyeltek.

6. kép

(Az angyal Mária házában. Mária tesz-vesz, amikor az angyal jön, megrémül.)

Gábrriel: Ne félj, Mária! Isten üzent. Fiú gyermeket ad neked. A gyermek, ha egyszer felnő, a világ megváltója lesz.

Mária: Hogy történhet ilyen velem, hisz nem vagyok még férjezett.

Gábrriel: E gyermek máshogy fogantatik, nem úgy, mint az emberek.

Mária: Történjen, ahogyan mondd, bár ilyen még nem volt velem.

Gábrriel: Mária, hogyha majd eljön, add neki a Jézus nevet.

7. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: Mielőtt még elmondanám, hogy Jézus hogyan született, Menjünk vissza és nézzük meg, mi is történt Erzsébettel.

1. *gyerek*: Szegény néma Zakariás!

3. *gyerek*: Mit sajnálsz folyton, öcsém? Hisz hitetlen volt az öreg, jogosan kapott büntetést.

Édesanya: Múlt az idő, s Erzsébetnek egyre nagyobb lett a hasa. S egy szép napon - képzeljétek - megszületett a kisbaba. A rokonság összejött és mindenki látni akarta. Örültek és mondogatták: ez a gyerek tiszta apja!

8. kép

(Zakariás házában sok vendég. Erzsébet körül állnak és csodálják a babát. Zakariás arrébb áll.)

1. *rokon*: Tiszta apja ez a fiú, és vajon mi lesz a neve?

2. *rokon*: Ha az arca az apjéé, a neve is övé legyen!
Erzsébet: Menjetek csak, kérdezzétek, ő mit gondol a név felől. Én már tudom, hogy mi lesz az, megbeszéltük már délelőtt.

(Rokonok mennek Zakariáshoz.)

3. *rokon*: Zakariás, gratulálunk, olyan szép ez a kisgyerek.

1. *rokon*: Azt gondoltuk, hogy a neve csakis Zakariás lehet.

(Zakariás felírja egy táblára a János nevet és felmutatja.)

Zakariás: Az Úr adta e gyermeket, ő azt mondta, János legyen.

2. *rokon*: Csoda történt!

3. *rokon*: Ismét beszél!

1. *rokon*: Isten megszabadította!

Zakariás: Áldjátok mind az Ő nevét, ki népét meglátogatta. E kisgyermek szószóló lesz és a pusztában fog lakni. Nyomában jön, ki népünket a fényre fogja vezetni.

9. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

2. *gyerek*: Tudom, ki ez a kisgyerek, ő felnőttként is ismerős. A Jordán partján keresztelt, úgy hívták, hogy Keresztelő.

Édesanya: Valóban ő lesz majd az, aki a népet ébresztgeti. Sokan mennek oda hozzá, hogy hallják a beszédeit. Térjete meg, mert az Isten Országá egész közel van! Mondta a hozzá menőknek. Úgy szolt, mint egy nagy próféta. Ő volt a pusztába kiáltó utolsó nagy kiáltás. Mielőtt még eljött hozzánk a rég megígért Messiás.

3. *gyerek*: Jézus lesz az!

1. *gyerek*: Várjatok, hiszen ő még meg sem született.

Édesanya: Valóban nem, menjünk hát vissza, s nézzük a történetet. Akkoriban a világon egy nagy császár uralkodott. Úgy hívták, Augusztusz császár, Róma városában lakott. Egy napon elhatározta, hogy hatalmát közzé teszi. A zsidókat megszámolja, hogy tudják, ő uralkodik. Egyszer ezért Názáretben, ahol Máriaék laktak, Egyik reggel az emberek nagy dobolásra riadtak.

10. kép

(Katonák jönnek be nagy dobolással.)

Katona: Közhírré tesszük a népnek nagy császárunk parancsait. Összeírunk minden zsidót, aki a néphez tartozik. Ebből fogjuk majd megtudni, kinek mennyi lesz az adó. Menjen szülővárosába tehát minden alattvaló.

(A dobolásra összegyűlik a nép. A katonák levonulnak, az emberek lázonganak.)

1. *hang*: Szégyen és gyalázat bizony, hogy a császár uralkodik.

2. *hang*: S főképpen, hogy hatalmával ilyen nagyon hívalkodik.

1. *hang*: Egy ilyen nagy népszámlálás népi jogainkat sérti.

2. *hang*: Engem pedig az zavar, hogy adó lesz az a kis pénz is.

József: Menjünk innen szívem, Mária, semmi dolgunk lázadókkal.

Ha a császár elrendelte, úgyis menni kell azonnal. Csak a gyermeket félted én, és téged, ki őt hordozod.

Mária: Nem lesz bajunk. Hogy is lenne, hisz Isten őriz, tudhatod.

József: Pont az úton születik meg, ki tudja, éppen hol leszünk?

Mária: Ne aggódj! Isten is ott lesz. Nyugodtan készülődhetünk.

11. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

*Édesanya:*Elindultak hát nehezen, József ment az úton elől. Mária gyalog már nem bírta, szürke szamaruk vitte őt. Így ment a kis család messze, Dávid városa volt a cél, Hiszen oda tartoztak ők: Dávid utódai közé.

2. *gyerek:*Gondolom, hogy lassan mentek, és az út nagyon hosszú volt.

Édesanya: Mire Betlehembe értek, nem találtak már fogadót.

12. kép

(József és Mária szállást keres Betlehemben.)

*József:*Jó emberek, engedjétek meg, hogy itt mi is megszálljunk. Fáradtak vagyunk nagyon már, Betlehembe hosszú az út.

Fogadós: Fogadót bizony nem letek, hiába is keresnétek. Pedig látom, hamarosan szülni fog a feleséged. Gyertek hátra, az udvarban áll egy istálló minálunk, Ott a széna melegében alhattok zavartalanul.

13. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: Akkor éjjel Betlehemben, egy csendes kis istállóban, Fájdalmak közt megszületett Istenünk egyszerű Fia. Egyszerű volt és emberi, de ma sokan tudjuk róla, Hogy benne az Isten jött el, emberré lealázkodva.

2. *gyerek:*József az ingéből talán pólyát készített sebtiben. A jászolba fektették le, hogy alhasson a kisgyerek.

1. *gyerek:*És a bocik nem nyalták meg, hiszen ők jászolból ettek?

Édesanya: Biztos, ők is megengedték, hogy nyugodtan pihenessen.

3. *gyerek:*Beszéljünk a pásztorokról! Kint voltak nyájuknál éppen.

Édesanya: Valóban. És furcsa dolgok történtek azon az éjen.

14. kép

(Pásztorok kint a mezőn.)

1. *pásztor:* Hívős lett ez az éjszaka, de a farkas nincsen közel.

2. *pásztor:* Pedig már egy hete folyton a nyájunkat kerülgette.

3. *pásztor:* De a kutyák nyugtalanok, igaz farkast nem jeleznek.

4. *pásztor:* Talán ők is gondolhatják, mi történik Betlehemben.

1. *pásztor:* Jó nagy tömeg lehet ott most.

5. *pásztor:* A császár tart népszámlálást.

2. *pásztor:* Azt gondolom, hogy a népek még az istállót is lakják.

1. *pásztor:* Figyeljétek! Figyeljétek! Valami most történik itt...

4. *pásztor:* A kutyák mind elhallgattak.

5. *pásztor:* De az ég furcsán világít.

1. *pásztor:* Uramisten, mi van itten?

3. *pásztor:* Reánk borul az éjszaka...

(Leborulnak, angyalok jönnek.)

4. *pásztor:* Angyalok serege látszik, ilyet még nem láttam soha.

Angyal: Ne féljétek, jó pásztorok! Nagy-nagy örömet hirdetek.

Megszületett a régen várt szabadító Betlehemben. Menjétek és nézzétek meg, ti kaptátok az első hírt, hogy mindenki megtudhassa, hogy az Isten megszabadít.

*Angyalok:*Dicsőség a magasságban a nagy és élő Istennek, és a földön békesség és jóakarát az embernek.

(Angyalok eltűnnek.)

1. *pásztor:* Elmentek mind. Felnézhetek. Én bíz egy cseppet sem félted.

2. *pásztor:* Persze én sem, láttam én már sok ilyen angyalsereget.

3. *pásztor:* Mit beszéltek? Nagy dolgokat hallhattunk saját fülünkkel. Induljunk! Nézzük meg végre, hogy mi történt Betlehemben. Nézzük meg azt, hogy igazat mondott-e az angyal nekünk. A hallásból és látásból együtt lesz majd hit a hitünk.

15. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: El is mentek a pásztorok, örvendezve találtak rá. Ketten énekeltek neki, a harmadik meg furulyált. Mária, József csodálkoztak. Egyre inkább megértették, hogy a gyermek különleges, ezért ez a nagy ünneplés. Nyolc nap telt el. Mária s József a kisgyermeket fölveve, Körülmetélték a fiút, ahogyan Mózes rendelte. Az angyalra emlékezve, őt Jézusnak nevezték el. S hogy Mária erősebb lett, felmentek Jeruzsálembe. Mária áldozatot hozott és a fiút bemutatták s mindent megtettek ahogyan a törvényben előírták.

2. *gyerek:*Találkoznak a templomban majd az öreg Simeonnal.

3. *gyerek:*Ő az, aki arra várt csak, hogy a Megváltót láthassa.

Édesanya: Régóta várt, ott is lakott a templom épületében. S most, hogy látta, örömeiben kézbe vette a gyermeket.

16. kép

Simeon: Mostan bocsátod el Uram, te szolgálodat békességgel, Mert szemeim meglátták e gyermekben az üdvösséget. Nyugodtan térek már haza, nem akartam már mást látni E gyermekben fogja Isten a világot megváltani.

József: Nézd csak, Mária, ki jön itten: ez az öregasszony Anna.

Fánuelnek leánya ő, nőben ritka nagy próféta.

Anna: Hálát adok neked, Isten, hogy láthattam e kisdedet, Ábrahámától kezdve vártuk, hogy meglátogasd népedet.

Mária: Köszönöm kedvességeteket, az áldástok boldoggá tett. Tudom, hogy a gyermekemet az Isten maga küldötte.

17. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: Aztán szépen visszamentek Betlehem lassan kiürült. József várt még néhány napot, ők induljanak legvégül. Közben Betlehemtől távol babiloni csillagászok meglátták azt, hogy az égen igen furcsa dolog látszott. A Jupiter - ez egy bolygó - együtt állt a Szaturnusszal, És mindez egy csillagképben, amit úgy hívnak, hogy Halak. Ez így nekik azt jelezte, hogy egy nagy király születik, A zsidó nép történelme boldogságra hajnalodik.

1. **gyerek:** Biztos, azonnal indultak és elmentek Betlehembe. S mivel akkor nem volt autó, ezért tevéen tevegeltek.

2. **gyerek:** Csakhogy nem tudták a bölcsek, hogy Jézust hol is keressék. S azt sem tudták, hogy Jézusnak hívják Mária gyermekét.

Édesanya: Valóban nem, ezért aztán a csillag vezette őket, S Betlehem felé indulva, Jeruzsálembe érkeztek. Hol is lehetne egy király, ha nem a királyi várban? De csak Heródes lakott ott, Júdea gonosz királya.

18. kép

(Csillagászok jönnek.)

1. **csillagász:** Gyertek, gyertek barátaim! Nem lehetünk már túl messze Ott az a fehér torony fenn, már csak a palota lehet.

2. **csillagász:** Látok itt egy asszonyt jönni, kérdezzük meg, ki a király. Nehogy meglepetés érjen, kérdezzük meg ott fenn, mi vár.

3. **csillagász:** Jó asszony, állj meg egy percre, idegenek vagyunk mi itt. Kérünk, mondd el, hogy a várban most éppen ki uralkodik. Messzi földről jöttünk ide, mert azt a csillagot láttuk, Ami itt van fejük felett, s mutatta, merre van az út.

1. **csillagász:** Ez a csillag arról beszél, hogy egy nagy király születik, Aki uralkodásával minden embert öröme visz.

Asszony: Az bizony igen jó lenne, mert ez a mostani király Csak szenvedést hoz a népre, nem tudni, hogy még mit csinál. Igaz, felépített ezt azt, de ez a félelem szörnyű. Idegenek, tudjátok meg, hogy Heródes király örült.

2. **Csillagász:** Heródesnek hívják tehát, hát túl nagy szerencsénk nincsen, Országunkba is eljutott gonosz tetteinek híre.

1. **csillagász:** Menjünk mégis, hiszen azért tettük meg ezt a nagy utat, Hogy meglássuk a nagy királyt, s a csillag is erre mutat.

3. **Csillagász:** Azt viszont még most sem értem, hogy lehet, hogy ez a király Heródesnek ivadéka, akit egész népe utál.

Asszony: Menjetek, de vigyázzatok, mert nincs senki biztonságban, Aki manapság betéved a királyi palotába.

19. kép

Édesanya: Heródes épp vacsorázott. A tartókban fáklyák égtek. Szolgák hada szolgálta fel a sok finom, drága ételt. A komornyik jól ismerte már urának szokásait, S tudta, hogy vacsora közben veszélyes őt megzavarni.

20. kép

Komornyik: Fenséges úr, nem zavarnám, mert tudom, hogy ez most tilos, De külföldiek vannak itt, szülőhazájuk Babilon. Csillagásznak mondják maguk, és tudom, hogy téged érdekel, Hogy mit mondanak a csillagok, s a horoszkópot szereted. Rossz ómen lenne az bizony, ha ezeket elzavarnánk, Hallgassuk meg, hátha éppen a szerencsédet ők hozzák.

Heródes: Szerencse vacsora közben? No, nem bánom hadd jöjjenek! Külföldiekkel különben is fontos, hogy jóba legyek.

Komornyik: Jöjjetek hát, csillagászok! A nagy úr már vár bennetek.

1. **csillagász:** Mondtam, hogy az a pár forint kitarja majd a szíveket.

2. **Csillagász:** Köszöntünk fenséges király! Csillagunk vezetett ide. Azért jöttünk, megkérdezzük, nem született-e gyermeked?

Heródes: Gyermek az én palotámban? Elment a józan eszetek? Ki nem állhatnám azt, hogyha itt egy gyerek üvöltene. Épp elég volt a sajátom, őket is épp, hogy kibírtam, De már egyikük sem gyermek, jobb, ha nem beszélünk róla.

1. **csillagász:** Pedig mi a csillagokban azt láttuk, hogy Izraelben egy új igazságos király, nagy uralkodó született.

Heródes: Király? Azt mondod, hogy király? Ide figyelj, te nagyokos. Egy király van csak közöttünk, és az én vagyok, tudhatod. Ha ezt nem tudod magadban jól meggondolni, öreg bölcs, Könnyen lehet, hogy a holnap téged már újra nem köszönt.

2. **csillagász:** Bocsáss meg, nagy uralkodó! Nem bosszantani akarok. Azért mertem megkérdezni, mert rólad sok jót hallottam. Azt mondják, hogy jó király vagy és szereted a népedet, És a házad mindig szívesen látja a vendégeket.

(Heródes is ravasz képet vág.)

Heródes: Jókat mondtak? Megérdemlem. Mindig is jó király voltam. Ennek a nyomorult népnek rég volt ily uralkodója. Annyi szépet tettem köztük, bizony gyakran elfáradtam, Nem is lenne rossz egy utód, hogy nyugdíjba vonulhassak. Szívesen is köszönténém, ha tudnám, hogy hol is lakik, odamennék és térdelve átadnám ajándékaim. Tudjátok mit, öreg bölcsek? Keressétek meg a fiút! Hozzatok hírt nekem róla, hogy hozzá merre visz az út.

1. **Csillagász:** Indulunk is sietve már, a vendéglátást köszönjük.

Heródes: Jó, hogy mondod, jutalomról eddig még nem is beszélünk. Pedig akarok én adni, nem is kevés a jutalom, De majd itt vár benneteket, ha a hírt végre megkapom.

3. csillagász: Ég áldjon hát, uram király, akkor mi még találkozzunk.

Heródes: Menjetez csak, hozzatok hírt, merre keressen a fiút.

(Csillagászok kimennek.)

1. csillagász: Arra gondoltok-e ti is, amire most én gondolok?

3. csillagász: Úgy gondolom, hogy Heródes alávaló csirkefogó.

2. csillagász: Nem imádni akarja ő azt a most született királyt, Minden szava vértől csöpög, szentvédélye a gyilkolás.

1. csillagász: Azt mondom, hogy visszajönni nagy butaság lenne ide, Ha más úton megyünk vissza, megmenthetjük a gyermeket.

2. csillagász: Induljunk, ne késlekedjünk! Figyeljétek a csillagot! Hamarosan megtaláljuk, nem lehet már messze, tudom.

21. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: Hamarosan megtalálták és egy kicsit csodálkoztak, Mit kereshet egy nagy király az egyszerű istállóban. Örömük azonban nagy volt, letették ajándékaik. Más úton indultak vissza félve Heródes karmait.

1. gyerek: Heródes biztos dühös volt, hogy a bölcsek így becsapták. Örülök, hogy a nagy gonosz végtére is jól pórul járt.

3. gyerek: Ne gondold, hogy olyan fából faragták azt a gazembert, Nem engedte meg magának, hogy egyszer is veszíthessen. Leöletett a környéken minden újszülött gyermeket, Ezt a részét nem viselem jól ennek a történetnek.

1. gyerek: De Jézust csak nem ölte meg? Ő biztosan megmenekült.

Édesanya: Szerencsére Isten figyelt, ő menthette meg egyedül. József álmában szólalt meg, és így figyelmeztette őt, József pedig felébredve már tudta, mi a teendő.

22. kép

(Istállóban Mária és József alszanak.)

József: Gyorsan ébredj, csomagoljunk, Mária nagy veszélyben vagyunk. Megölik a kisgyermeket, ha azonnal nem indulunk.

Mária: Éjszaka van, szívem, József, legalább reggelig várjunk. Rosszat álmodtál, biztosan. Feküdj le, nyugodtan aludj!

József: Nem, nem, Mária, indulnunk kell! Én a szamarat vezetem. Te pedig, hogy fel ne sírjon, jól öleld meg a gyermeket.

Mária: Mintha kiáltást hallanék. Mi történik ma éjszaka?

József: Heródes katonáival kisgyermeket gyilkoltat.

Mária: Szegény kicsi fiam, Jézus! Csak gyermek vagy s máris tudod, Mit jelent a menekülés és hogyha nincsen oltalom.

23. kép

(Édesanya a gyerekekkel.)

Édesanya: Egyiptomba menekültek és ott biztonságban éltek S amikor jelt kaptak újra, visszatértek Názáretbe. Jézus pedig gyarapodott testileg és bölcsességben, e Júdeába nem vitték, míg nem lett tizenkét éves.

3. gyerek: Belőle lett a Messiás, Isten fiaként hatalmas, Csodákat tett és tanított és nagy volt azt ő irgalma.

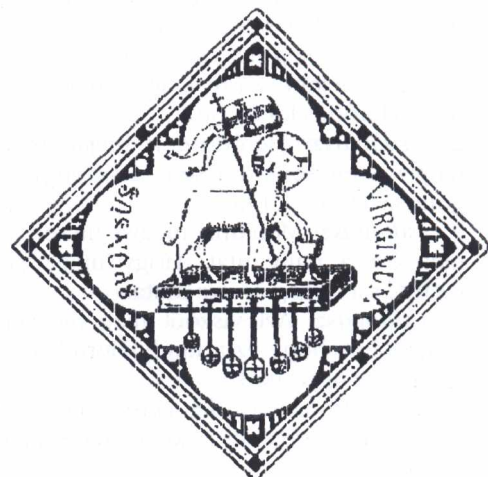
2. gyerek: Akik jók voltak, gyűlöltek, mert a bűnös is szerette, egölték, de harmadnapon föltámadt győzedelmesen.

Édesanya: És mi, akik az idén is karácsonyt ünnepelhetünk, Menjünk oda jászolóhoz és tegyük le oda bűnünk. Jézus Krisztus azt szeretné, egymásnak megbocsátanánk, S így ünnepelnénk a karácsonyt, az ő születése napját.

VÉGE

A darabot sok szereplőre terveztem, kicsikre és nagyokra. A szereplők számát lehet csökkenteni vagy növelni is. Két-három helyszínen zajlanak az események. A színpad egyik oldalán berendezett szobában ül az Édesanya gyerekekkel, a színpad közepén mennek a főbb események. Az anyuka a gyerekekkel mintegy nézik, hogy mi történik közepén, de a helyükön maradnak. A nagyobb mozgásoknál - Zakariás jön a templomba, ott várja a tömeg, katonák bevonulása stb. - a nézőtér egészét lehet használni. Legjobb az előadásra egy templom. A mi templomunkban a jobb oldali első padokra készítettünk egy színpadot asztallalokkal, közepén, az oltár előtt mentek a bibliai események, de Zakariás pl. bement az oltártérbe, az angyal a szószéken állt, a padok közti utcán vonultak be a katonák.

A részek közé énekverseket lehet illeszteni, tetszés szerint. Ez nagyon fontos egy-egy átállásnál, de különben is jó. Hogy milyen stílusút, azt döntse el mindenki tetszés szerint. Mi a legegyszerűbb kis karácsonyi gyerekdalokat, hagyományos énekeskönyvi énekeket énekeltünk. Szerintem lehet jó jelmezeket is készíteni, nem fontos túlzásba vinni. Nekünk jól sikerült, reméljük, másoknak is tetszik majd. Jó szórakozást hozzá!

Jelenetek karácsonyra

A soron következő rövid jelenetekből álló darabok, melyek mind bemutatásra kerültek a Fasori Gyülekezetben, különböző módon szeretnék a karácsonyi családi istentisztelet résztvevőit a Messiás születésének katartikus valóságához elvezetni, vagy annak megfelelő fogadását előkészíteni. Az egyik (*Mi lesz most, Télapó?*) a közkezdelt mitikus figura kudarcán keresztül, hiszen minden jóakarata ellenére megoldhatatlan nehézségek elé kerül. Úgyszintén a kudarc az, mely a másik jelenet sorban (*Ki megy le az alvilágba?*) a konfliktus fő hordozója. A jól ismert görög hős, Orfeusz sorsa láttán a poklokra való alászállást véghezvivő Messiás születésének bejelentése sajátos feszültséget nyer, de ez nagyon közeli a mi valóságunkhoz is.

A *hitetlen ács* története az üdvtörténet alakulásának –hitetlenség általi– megtorpanásának vészterhes víziója. Arra figyelmeztet, hogy a karácsonyi történet számos szimbolikus, vagy kellően komolytalanná tett kellékén túl kell látni.

Az *árusítás zavartalan...* címmel ellátott jelenet-együttes pedig a reformátorunk nemes felháborodásával kívánja ellenpontoszni a karácsonyi ünnepkör commercializálódását és elüzletiesedését. És bátorít arra, hogy a reformatori hagyománynak még karácsony előestéjén is van aktuális mondanivalója.

Nagy Zoltán

Ki megy le az alvilágba?

ELSŐ JELENET:

Oroszlán, medve és szamár közeledik, mialatt édes dallamok töltik be az univerzumot...

Orfeusz zenél

Szamár: – Ki muzsikál ily szívbeemerkolően?

Oroszlán: – Minden félelmem és vadságom elszáll hallatára...

Medve: – Nézzük meg magunknak közelebből ezt a muzsikust (odamennnek)

Szamár: – De hiszen ez az ember könnyezik!

Oroszlán: – Miféle fájdalom torzítja el arcod, asszony szülötte?

Orfeusz: – Menjete, jobb ha nem ismeritek balvégzetem, pusztá lakói.

Medve: – Hátha tudunk neked olyan ösvényt mutatni, melyet fényességhez szokott szemed meglátni nem képes.

Orfeusz: – Hitvesem vesztettem én el, a legderekabbat, Euridikét. Kéjsóvár karok ölelésétől menekülve egy kígyóra lépett, mely nem késlekedett halálos mérget sarkába nyomni.

Szamár: – Ó, micsoda szerencsétlenség... Ó Menny, meddig hagyod pusztítani köztünk a kígyót, az álnokság fiát?

Oroszlán: – Mert ellenségeskedést támasztott az Ég a kígyó és az asszony között, sőt, még utódaik között is. Az asszony utódja a fejét tapossa, az

pedig a sarkát mardossa.

Orfeusz: – Igen, érzem én az átkot és büntetést, mely boldog életünk reményét összetörte és kedvesem az alvilágba küldte, a holtak közé örökre...

Medve: – Talán nem örökre...

Orfeusz: – Mit tudsz? Beszélj!

Medve: – Az alvilág királya könnyörtelen úr, de neki is van egy gyengéje: szereti a zenét. Ahogy Téged hallottalak muzsikálni, talán még az Ő szíve is megenyhülne lantod hangjára.

Orfeusz: – Minő titkok tudói vagytok ti, embernéptől távol élő kőborok.

Szamár: – Menj, pengesd legszebb témáidat, melegítsd át muzsikáddal az alvilág királyának jeges szívét!

MÁSODIK JELENET:

(Orfeusz muzsikálva jön Hádészhoz, az alvilág királyához)

Hádész: – Miféle muzsika ez? Mennyi élet és szín talál otthonra benne, mennyi boldog pillanat idéződik meg benne, ó és mennyi szomorúság. Mennyi emlék rohant meg hirtelen... Ki hozta rám e furcsa borzongást és miért?

Orfeusz: – Ne keményítsd meg szíved egy élő fájdalomnak hallatán, hiszen a fájdalom ráng lantom húrjain. Veszteségem mérhetetlen gyötrelme űzött le hozzád az alvilágba. Tudom, tettem vakmerő és kérésem képtelenül merésznek tűnhet előtted ... de...

Hádész: – Élő a holtak birodalmában? A világ rendjét kívánod felborítani, te eszement!?

Orfeusz: – Ő nem, sötét felség. Csupán kivételt jöttem kérni valakiért és magamért. Dehogy kívánom én a világot felborítani. Hiszen maradjon a fent fent és a lent alatt, és egy kivétel csak erősítené a szabályt, melyet mindketten tisztelünk.

Hádész: – Köszönd szépséges muzsikádnak, hogy eddig szóba álltam veled...

Orfeusz: – Euridiké! Euridiké ő...

Hádész: – Tudom, nemrég érkezett. Mióta megjött állandóan egy nevet kiáltozik, és azt visszhangozza az örök éjszaka csendje. Valami Orf...

Orfeusz: – Orfeusz, igen ez az én nevem! Uram, tégy próbára engem, ha megenyhülni képtelen jeges szíved.

Hádész: – Próba? Hát legyen. Indulj az alvilág sötét folyosóján. Pengesd lantodat, melynek hangját követni tudja elhunyt kedvesed, de mindaddig nem nézhetsz hátra, míg Euridiké biztonságban a napvilágra nem ér. Ha türelmed elfogy és idő előtt hátranézel, elveszted őt és soha többé nem lépheted át birodalmam határát.

Orfeusz: – Áll az alku. Kemény feltételel elfogadom.

Orfeusz a pásztorok között

Orfeusz: – Vesztettem. Tán nálam nagyobb vesztes nincs a földön. Csak lépések választottak el a boldogságtól, de hát a feltétel túl szigorú volt, nagyon szigorú. Rászedett a sötétség fejedelme...

I. pásztor: – Tudta ő jól, hogy kérése teljesíthetetlen.

II. pásztor: – Magam sem tudtam volna megállni...

III. pásztor: – Senki emberfia... Ne emészd magad emiatt!

Orfeusz: – Nincs többé remény, lantom se szól többé... Közétek jöttem, pusztá fiai. Távol az önfeléd emberek forgatagától, a városoktól, az emlékeimtől...

(Felhangzik ugyanaz a zene, melyet Orfeusz játszott)

Orfeusz: – Mi ez? Szakadt húrú lantom mellettem hever és mégis zeng? Ráadásul oly élesen, mint boldog napjaimban?! Miféle csúfos tréfa ez?

I. pásztor: – Talán egy kísértet jött bennünket rettenteni...

II. pásztor: – Kísértet tud-e ilyen csodáltnivalóan játszani?

III. pásztor: – Ki képes tisztán mérlegelni itt, mikor bátorsága inába száll...

Angyal: – Ne féljete, mert hirdetek nektek egy örömet. Megszületett nektek a Megváltó. Orfeusz, Te lementél az alvilágba, hogy visszahozd a kedvesed, Euridikét. A próbát elvesztetted, de ne szomorkodj! Megszületett a magasságos Isten Fia, aki helyetted alászáll a poklokra és megtöri a halál erejét. Ami neked nem sikerült, azt Ő megteszi, nem csupán egy kivételes személyért, hanem mindenkiért. Menjete, köszöntsétek őt! Betlehemben találjátok őt egy jászolban, egy jászolban...

II. pásztor: – Hallod Orfeusz? Van remény. Egyszer majd viszontlátod Euridikét. Hallod? Van remény!

Orfeusz: – Viszontlátom? De mikor barátom?

II. pásztor: – Induljunk, ne késlekedjünk.

Orfeusz: – Viszontlátom őt? De mikor?

III. pásztor: – Hallod Orfeusz, van remény, van remény...

Orfeusz: – Igen, a remény... Menjünk!

VÉGE

Mi lesz most, Télapó?

ELSŐ JELENET

Erős csengetés, majd azt látjuk, hogy a lakó ajtót nyit. Végrehajtók lépnek be.

– Jó napot kívánok, ön Tímár Endre?

– Igen, én vagyok.

– Ön ellen a PTK 558. § /1/ értelmében eljárást folytattak le. Az eljárás értelmében, miután a feljelentést benyújtó szerv kereseti joggal élt és ön a tartozását, valamint a kárösszeget ismételt felszólítások ellenére sem fizette be a bíróság által kiírt határidőre, '96 augusztus másodikára, ezért ma, '96 december 22-én hatálybalépő intézkedés értelmében kilakoltatjuk önt. Kérem, írja alá a nyilatkozatot, miszerint a bírói rendelkezést tudomásul vette, és ennek értelmében a mai napon megkezdi a lakás kiürítését.

– Nem tehetik ezt velem, nekem családom van, hát hova menjünk? Nem tehetnek ki az utcára? Mit csináljak, ha nincs munkám... (Miközben beszél, bejön a Télapó és a krampusz(ok) Másfél éve nem

tudok munkát szerezni, a feleségem takarít, amit keres vele, semmire se elég...)

Télapó: – Mennyivel tartozik Tímár úr?

Végrehajtó: – 251.523 forinttal. Ennek nagy része elmaradt lakbér, valamint kifizetetlen villanyszámlák, gázzámlák, szemétdíj, vízdíj, csatornadíj.

Télapó (a krampuszhoz): – Mutasd a jelenlegi egyenleget! (Krampusz mutatja) Jó. (A végrehajtó felé) Kifizetjük Tímár úr tartozását, tud róla elismervényt adni?

Végrehajtó: – Természetesen. (Közben az elképedt Tímár úr bambán bámulja a Télapót) Milyen névre lesz?

Télapó: – Írja azt, hogy Télapó, vagy azt, hogy Mikulás, mindegy.

Végrehajtó: – Mi ez, valami rossz vicc?

Krampusz: – Nem vicc, ez nagyon komoly dolog. (Kitépi a kezéből a kiállított elismervényt, majd a Télapóval együtt távoznak.

Tímár (utának kiált): – Uram, ne siessen annyira, legalább hadd hívjam meg egy kávéra!

Végrehajtók: – Most, hogy így rendeződött az ügy, mi mehetünk is. (Zavartan elköszönnek)

MÁSODIK JELENET

Télapó és krampusz jönnek. Velük szemben egy járókelő tűnik fel és megszólítja őket.

Járókelő: – Uram, ráér egy pillanatra? Azért szólított meg, mert gyűjtést szervezünk beteg gyerekek megsegítésére. Olyanok számára, akiknek sürgős műtéti beavatkozásra lenne szükségük. Kérem, támogassa az alapítványunkat.

Télapó: – Mennyi pénzt sikerült eddig összegyűjteniük?

Járókelő: – Mindössze másfélmilliót.

Télapó: – És mennyi pénzre lenne még szükség?

Járókelő: – Tizenegymillió forintra. Nézze, itt

Járókelő: – Tizenegymillió forintra. Nézze itt vannak nálam a gyermekek adatai és az orvosi szakvélemények.

Télapó (a Krampuszhoz): – Mutasd a jelenlegi egyenlegünket! Rendben. Mi kifizetjük a maradék pénzt. Tud itt most elismervényt adni?

Járókelő: – Természetesen. (Micsoda isteni szerencse, hogy összetalálkoztunk?!) Tessék.

(Télapó és krampusz továbbmennek) Isten fizesse meg a jószágukat.

HARMADIK JELENET

Ismét a Télapó és a Krampusz együtt

Krampusz: – De most sürgősen kell pénzt felvennünk. (Odalép egy banki pénzautomatához, nyomogatja a gombokat) Baj van, nincs több pénz, nem utalták át az összeget. Most mit csináljunk?

Télapó: – Mit csinálnánk? Várunk.

(Közben eléjük lép egy Krisnás)

Krisnás: – Haribó, vagyis sziasztok. Van egy biofarmunk, hallottatok már róla?

Télapó: – Igen.

Krisnás: – Tudtok egy kis támogatást adni?

Télapó: – Éppen nincs nálunk sok, csak apró.

Krisnás: – Akkor legalább csak jelképesen adakozzatok.

Télapó: – Elismervényt tudsz róla adni?

Krisnás: – Elismervényt, azt nem, de hát csak megbíztok bennem?

Télapó: – Ez nem bizalom vagy bizalmatlanság kérdése. Ennek ez a rendje. Hogy gyűjtesz úgy

bármire is, hogy nem tudsz nyugtát adni?! (Télapó és kísérete továbbmegy)

NEGYEDIK JELENET

A Télapó és a Krampusz egy másik pénzautomatához lépnek oda.

Krampusz: – Még mindig semmi. Még nem utalták át a pénzt.

Télapó: – Mi történhetett? A főnök miben törheti megint a fejét? ... Na, akkor most menjünk csomagot osztani.

(Mindketten beöltöznek, egy pimasz fráter jön velük szemben)

Pimasz fr.: – Hohó, itt jön egy télapó!

Télapó: – Jó estét!

Pimasz fr.: – Tök jó! (Végigméri) Honnan szerezted ezt a cuccot?

Télapó: – Nem szereztem: ezt nem lehet szerezni. (Pimasz fr. oda sem figyel, gátlástalanul túrni kezd a háti kosarában.)

Pimasz fr.: – Lássuk mi van a kosaradban...

Télapó: – Hé, lassan a testtel!

Pimasz fr. (kikap a kosarából egy csomagot): – Érdeklődni csak szabad?! (Méregeti a csomagot) Hát elég szegényes egy csomag. Se Kinder-tojás, se mandarin. Narancs ugyan van, de azt nehéz megpucolni. Az én időmben volt földimogyoró a csomagokban. Ebbe miért nem tettetek földimogyorót?!

Télapó: – Hát a földimogyoró... (Nem tudja végigmondani)

Krampusz: – Na tegye szépen vissza.

Pimasz fr. (a Krampuszra sem figyel): – Bár végül nem is olyan rossz. Na adjatok néhányat, elviszem a házbeli srácoknak. (Kiragad 5–6 csomagot a kosárból)

Krampusz: – Hagyja abba, mit képzel!!! (Pimasz fr. elszalad a csomagokkal) Utánamenjek?

Télapó: – Már nem érnéd utol. ... Most mit csinálunk, nem fog minden gyereknek jutni csomag, áá... én ezt így nem csinálom! (Gondolkodik) Bár csak rendkívüli esetekben lehet használni, de itt egy telefonszám, pontosabban egy fax-szám. Küldjünk egy üzenetet.

(Nekiállnak üzenetet küldeni. Az előre elkészített vetítővászon, írásvetítő vagy videoprojektor segítségével megjelenik az alábbi szöveg.)

ÜZENET: URAM, ELFOGYOTT A PÉNZÜNK, CSOMAGJAINK EGY RÉSZÉT ELRABOLTÁK, NEM TUDJUK TOVÁBB FOLYTATNI A MUNKÁT, CSINÁLJ VALAMIT.

(Csörög a telefon, Krampusz felveszi és fax hangot hallani.)

Krampusz: – Itt a válasz!

VISZONTÜZENET: ÚGY DÖNTÖTTEM, HOGY MAGAM VESZEM KÉZBE AZ ÜGYEKET, HAMAROSAN ÉRKEZEM!

FÜGGÖNY

A hitetlen ács

(Mi történt volna, ha József hitetlenkedik?)

Narrátor: Az apaság örömeibe és gondjaiba belefeledkezett Józsefet egy napon furcsa látogatók lepték meg. A messizi Perzsiából mágusok érkeztek, és azt állították, hogy egy csillag vezette őket a betlehem-i ács házához. József egyáltalán nem palástolta értetlenségét és döbbenetét, és többször is feltette ugyanazt a kérdést:

József: – Tehát azt állítjátok, hogy csillag vezetett ide benneteket?

I. Mágus: – Igen, láttuk feltűnni a csillagot és azt követve jutottunk el egészen a te házadig.

József (Bibliát vesz elő és lapozgat benne, majd felolvassa az alábbi mondatot: – „Szemedet ne emeld az ég csillagaira és ne imádd azokat!”)

Mária: – Ezt Mózes, a mi prófétánk írta meg nekünk. Mi nem hiszünk abban, hogy ez a csillag jelent valamit.

II. Mágus: – Mi nem tudjuk, mit mondott nektek a ti Mózesetek, csak azt tudjuk: láttuk feltűnni ezt a csillagot, ami tudomásunk szerint az egész világot átforgató eseményt akar a tudunkra adni.

III. Mágus: – Ez a csillag pedig éppen a te házad fölött állt meg, ami azt mutatja, hogy újszülött fiad, Jézus fogja megváltoztatni a világot.

IV. Mágus: – Ő lesz országotok királya, sőt még ennél is nagyobb rangra emelkedik. (Hosszú csend)

József: – Minderre más magyarázat nincs, mint ez; szerintem az ördög csalt el ide benneteket, bálványimádó pogányokat a csillagokkal. Az orrotoznál fogva vezetett ide titeket, hogy elhitéssétek velünk, hogy a mi fiunk a kiválasztott, vagy mi. Hogy nagyravágyó terveket szövögezzünk gyermekünk jövőjéről és tönkretegyük a magunk és a gyermekünk életét is. A suszter maradjon a kaptafánál, az ács a gerendánál! Ács vagyok, és a fiam is az lesz!

I. Mágus: – Isten őrizzen attól, hogy a fiad megmaradjon az ácsmesterség mellett!

II. Mágus: – Nézd József, mi nem hozzád küldtünk, hanem a gyermekhez. Pénzt, fáradságot nem kímélve óriási utat tettünk meg, hogy lerójuk kegyeletünket az újszülött Jézus előtt és átadjuk neki ajándékainkat.

Mária: – Ha jól tudom, először Heródeshez mentetek. Neki is elmondtátok, hogy a mi gyermekünk lesz az ország királya?

III. Mágus: – Amikor megérkeztünk a királyi palotába, megkérdeztük Heródestől, hol van a zsidók újszülött királya? Ő nagyon elcsodálkozott, de udvari írástudói szerint: valahol a júdeai Betlehemben kell megszületnie — így mondták. V alami legeltető fejedelmet emlegettek, de ezt nem értettem egészen. Aztán követni kezdtük a csillagot, és az pontosan a ti házatok felett állt meg.

József: – Ha Heródes tudja, hogy Betlehembe jötetek, akkor haladéktalanul vissza kell menetek, hogy elmondjátok neki: Nem találtok mást, csak egy ács rongyokba csavart porontyát! A családnak pedig esze ágában sincs trónigénnyel előállni.

IV. Mágus: – Nekünk végülis nem célunk, hogy meggyőzzünk Téged a magunk igazáról. (A többieknek) Holnap korán útnak indulunk.

József: – Visszatértek Heródeshez és elmondjátok neki, hogy a gyerek nem jelent számára veszélyt!

I. Mágus: – Visszamegyünk Heródeshez és beszélünk vele.

Narrátor: – MÁSNAP REGGEL

IV. Mágus: – Barátaim! Álmod láttam az éjszaka. Heródes meg akarja öletni a gyermeket. Nem szabad visszatérnünk hozzá Jeruzsálembé, nehogy megtudja, hol találja meg József családját.

József (Beront, kiabál): – Mit hallok, nem akartok visszamenni Heródeshez?

I. Mágus: – Éjjel álmod láttam...

III. Mágus (Szavába vág): – Heródes meg akarja öletni a gyermeket. Alig várja, hogy visszamenjünk és beszámoljunk neki az utunkról.

József (Kiabál): – Inkább az álmaitokra hallgattok, mint a józan eszetekre, Ti babonás bálványimádók! Éppen azért kell visszamennetek hozzá, hogy meggyőzzétek: CSALÁDUNK NEM JELENT SZÁMÁRA VESZÉLYT!

II. Mágus: – Ha visszamegyünk, valamennyiünk élete veszélybe kerül.

IV. Mágus: – Heródesnek megvannak az eszközei, hogy kiszedje belőlünk a gyermek születésének pontos helyét.

József: – Ti ostoba pogányok! Hiszen ez csak egy feltevés! Egyikőtök badar álmából következtettek erre! Ha nem mentek vissza Heródeshez, éppen azzal ébresztitek fel a gyanakvását.

I. Mágus: – Azt gondolsz, amit akarsz, mi nem térünk vissza Jeruzsálembé.

József: – Hát így állunk! Takarodjatok a házamból! Idejöttetek, hogy bajba keverjétek engem egész családommal együtt. Tűnjetek a szemem elől!

(Mágusok el)

Mária: – Most mi lesz?

József: – Nem tudom. (Hosszú csend)

Narrátor: AZNAP ÉJSZAKA

Angyal: – József! Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket!

Narrátor: MÁSNAP REGGEL

József: – Éjszaka álmod láttam. Megjelent nekem egy angyal, és azt mondta, hogy meneküljek veletek Egyiptomba.

Mária: – Akkor ne késlekedjünk!

József: – Megörültél? Tudod milyen messze van Egyiptom?! Ott pusztulnánk el étlen-szomjan a sivatagban!

Mária: – De az angyal nem vezethet félre minket! Nekem is megmondta, hogy fiam fog születni. (József nem figyel rá, magában beszél)

József: – Azért álmodtam ilyet, mert félek. Nem angyal, csak a félelem mondatja velem álmomban,

hogy meneküljünk el innen. Bár Egyiptomba tényleg nem érne el utánunk Heródes keze. De legalább egy hetet venne igénybe, míg felkészülünk az útra, pénzzé tenni ingóságainkat... el kellene adni az állatokat...

(Egyszerre csak dörömbölni kezdenek az ajtón)

Katonák: – A király nevében nyissák ki! Kinyitni a király nevében!

(A dörömbölés egyre erősödik)

FÜGGÖNY

Az árusítás zavartalan...

**TETSZEM?
TET(S)ZEL!!!!**

Utlevél a mennybe

Csak most! Akciós

***A FELOLDOZÁS LEVELE**

Először is kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk! Kérem adóadónk. Ön olyan hitelesített dokumentumot tart a kezében, mely egyházi feloldozást jogosít el adóadónak.

Az idei ünnepek alatt nem szükséges kimozdítani a meleg családi fűzőből, nem kell lelkiismeretfurdalástól gyötörnie templomot látogatás és ott feloldozást keresnie.

Itt a megoldás!

Tegye egyik kezét a szívére, másikat a legfőbb egyházi méltóság aláírására és pecsétjére!

Egyi. hogyan enyhül az Ég szigora és iránt?

Egyi más. hogyan érvel ki önm. a feloldozás ereje?

Ön inamdr. fellélegezhet!

Meg van mentve! Ezek után a Mennysország leendő lakójának tudhatja magát!

***Felhívjuk vásárlóink figyelmét, hogy a feloldozás levele csak egyszer használható fel. Egyszeri felhasználás után elveszti dianoetikus energiáját.**

ELSŐ JELENET

Üzletember irodájában fogadja Tetzelt Jánost.

Üzletember: – Á, örülök, hogy eljött. Foglaljon helyet! Egy kávét?

Tetzelt: – Nem kérek, köszönöm.

Üzletember: – Nem akarom az idejét rabolni, inkább a tárgyra térek. Az idei karácsonyra szeretnénk egy új terméket piacra dobni, a feloldozás levelét. Az ötlet tulajdonképpen nem mai, de egy-két jó szlogennel eladhatóvá lehetne tenni. Mondjuk így: Szenzációs karácsonyi

meglepetés! Szenteste a karácsonyfa alatt egy borítékban átadhatja szeretteinek az egyházi feloldozást. Ne szalassza el az alkalmat!

Tetzel: – Láthatnám ezt a „feloldozás levelét”?

Üzletember: – Persze. Itt van. (Előveszi) Láthatja, igényes látványtervezéssel és nyomdai munkával készült, igazán exkluzív, ajándékozásra alkalmas.

Tetzel: – Gondolom, azért hivatott ide, mert az én image-emmel, az én portrémmal akarják reklámozni a termékét.

Üzletember: – Nem csak portréra gondoltunk, lenne egy-két nyilvános fellépés is. (Tetzel töpreng.) Nézze, Ön elismert közéleti és egyházi személyiség, de a széles nagyközönség még nem ismeri Önt igazán. Ezzel a munkával egy életre megalapozhatja hírnevét és népszerűségét.

Tetzel: – És mennyit kapok érte?

Üzletember: – Nézze, ez az eladott cédulák mennyiségétől is függ... de előlegnek 250.000 Ft-ot gondoltunk... aztán pedig 10%-os részesedést... ebből persze még lejön az adó...

Tetzel: – Rendben van.

MÁSODIK JELENET

Tetzel és asszisztensek jönnek. Elkezdik felállítani a díszleteket. Tetzel meglátja a plakátot, amin a saját arcképe látható.

Tetzel: – Ki csinálta ezt a főrmedvényt? Erről nem volt szó! Mi ez a bárgyú szójáték a nevemmel?

Speaker (nő): – Nyugodjék meg. Nem is olyan rossz... Na, kezdhettek!

Elő asszisztens: – Azonnal. (Patetikus zenét játszanak be.)

Speaker: – Köszöntöm minden kedves vendégünket! Lassan itt a karácsony. Ön uram, vagy Ön hölgyem (találomra rámutat valakire.) tudja már mit vesz szeretteinek karácsonyra? Ha még nem döntötte el, mi segítünk Önnek. Itt áll mellettem Tetzel János, aki cégünk új termékét mutatja be önöknek. (Taps)

Tetzel: – Hölgyeim és Uraim! Olyan cédulát tartok a kezemben, melyről nem tudok elfogultság nélkül beszélni. Hölgyeim és Uraim, TESTVÉREIM! Ezt is megérhettük! Itt van. Végre miénk a feloldozás, miénk az áldás. Ez a cédula a bizonyága annak, hogy még van remény, még van kiút. Megkaptuk a feloldozást! Ezen a cédulán Egyházunk szeretett vezetőjének aláírását látom. Itt van alatta a pecsétje is. Testvéreim, végre a tiétek a feloldozás. Ragadjátok meg, ne szalasszátok el!!!

Speaker: – Köszönjük Tetzel János Úrnak a megható szavakat. Szálljon áldás életére és munkájára! Először jelentkezik cégünk a feloldozás levelével. Szenteste a karácsonyfa alatt egy diszkrét borítékban átadhatja szeretteinek az egyházi feloldozást. Mindehhez nem kell más tennie, mint a feloldozás levelét megvásárolnia... Ajánlatos a család létszámának megfelelő példányt venni, hiszen a cédula csak egyszer használható fel. Utána elveszíti diantikus energiáját. Bár természetgyógyász munkatársaink már dolgoznak a többször is felhasználható levél prototípusán. Reményeink szerint következő év karácsonyára már megvásárolható lesz ez a termékünk is. Jöjjenek! Munkatársaink rendelkezésükre állnak. (Többen felállnak és vásárolnak maguknak cédulát. Egy férfi a levél olvasása után visszamegy reklamálni.)

Vásárló: – Szeretném visszaváltani a cédulát.

Második asszisztens: – Attól tartok, ez nem lehetséges. A perselytől való távozás után reklamációt nem fogadunk.

Vásárló: – De ez a cédula csalás... Feljelentem magukat, ha nem váltják vissza.

Speaker: – Uram, ne zavarja az árusítást. Tudja maga, milyen érdekeket sért a fecsegésével?! Tűnjön innen, különben rendőrt hívunk!

(*Vásárló dühösen elmegy, összegyűri, majd eldobja a cédulát. A stáb hamarosan odébbáll.*)

HARMADIK JELENET

Luther bejön a színpadra.

Luther: – Az emberek meg vannak bolondulva! Becsukhatjuk a templomot! Hiába ülök a templomban, az emberek rám sem hederítenek. Sorra maradnak el az alkalmak. Hiába várok, nem jön senki. Mi történhetett? (Guntterné el akar osonni mögötte, de Luther észreveszi.) Jó estét Guntterné! Nem jött az előző héten az alkalomra, beteg volt?

Guntterné: – Ó, jó estét Tisztelendő Úr! Nagyobb hatalmasságok intézik ma a lelkek dolgát. A karácsonyi vásárból jövök. Én is vettem olyan cédulát, tudja?

Luther: – Milyen cédulát?

Guntterné: – Hát Luther tisztelendő úr nem hallott róla? Olyan feloldozó cédulát. Itt van a zsebemben. A fiannak is vettem. Nem volt olcsó, de ez aztán igazán szép karácsonyi ajándék lesz!

Luther: – Megnézhetem azt a cédulát?

Guntterné: – Le van az már ragasztva, nem lehet felbontani, mert még kimegy belőle a diantika!

Luther: – Vagy úgy: a diantika. Értem.

Guntterné: – Most mennem kell... tudja az unokák. Áldott ünnepeket Tisztelendő Úr!

Luther: – Áldott ünnepeket, Guntterné! (Guntterné elmegy. Luther töpreng, közben észreveszi a vásárló által összegyűrt és eldobott cédulát. Felveszi és olvasni kezdi.) Micsoda? „Útlevel a Mennybe”? „Tegye egyik kezét a szívére, a másikat a legfőbb egyházi méltóság aláírására és pecsétjére!” MICSODA SARLATÁNSÁG! Feloldozás, diantika?! „Érzi-e hogyan enyhül az Ég szigora Ön iránt?” Hát persze. Rőgtön egyenesen a mennyben érzem magam. Ki volt az a kuruzsló, aki ehhez a nevére adta? (Távoli, de jól hallható rádióhang, melyben éppen a feloldozás levelének fizetett hirdetését lehet hallani.)

Hang: – Szenzációs karácsonyi meglepetés — Tetzel János az ön lelki üdvéért — egyházi aláírással és pecséttel hitelesítve — (Tetzel hangja) — Végre miénk a feloldozás — miénk az áldás — ez a cédula bizonyága annak, hogy még van remény — (előző hang) Keresse a cédulaárusokat — A feloldozás levelének karácsonyi akciós ára: 1995 Ft — nyugdíjasoknak és diákoknak félárú kedvezményt biztosítunk.

(*Luther odalép a telefonhoz, felveszi a kagylót és tárcsáz.*)

Luther: – Halló, itt Luther Márton. Érsek úrral szeretnék beszélni... Áldott ünnepeket érsek úr, azért telefonálok, mert szeretném felhívni a figyelmét egy ügyre, mely az egyház hitelét és tekintélyét érinti.

Érsek: – Hallgatlak Márton.

Luther: – A cédulaárusokról akarok Érsek Úrral beszélni.

Érsek: – Tudok róla. Más...

Luther: – De szerintem itt alapos visszaéléseket lehet gyanítani.

Érsek: – Ne ártsd bele abba, amihez nem értesz. Ez üzlet, bízd a szakemberekre! Te csak prédikálj!

Luther: – Hát éppen ez az...

Érsek: – Valamivel nekünk is be kell tömünk a piacra, és persze azzal tudunk, ami csak nekünk van. Lelki javak — ez az egyház kincse. Ezt kell adnunk az embereknek. Ha ez eladható, akkor ebből igenis pénzt kell csinálni... hiszen tudod, hogy egyre nehezebb anyagi helyzetben vagyunk. Valahogyan növelnünk kell bevételeinket, különben becsukhatjuk a kaput érted, becsukhatjuk!

Luther: – Igen, Érsek Úr: becsukhatjuk... (Leteszi a kagylót.)

NEGYEDIK JELENET

Tetzel és az üzletember, valamint a speaker és az asszisztensek, valamint a jegyző jön.

Üzletember: – Most felbontásra került a frankfurti vásár perselye. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem

Eck Tamásné. Lássuk a mi karácsonyi meglepetésünket. Kartársnő, borítsa fel a perselyt. (Egy asszisztensnő a persely felnyitásához lát.) Ígéretes mennyiséget rejthet a hangja alapján... (Az asszisztensnő kiborítja a perselyt, gombok és rossz pénzek, hamis fémdarabok gurulnak elő.) MI EZ?! Ki ellenőrizte a befizetéseket? (Két asszisztensnő félénken jelentkezik.) Ekkora figyelmetlenséget... Vegyük tudomásul, hogy ki vannak rúgva!

Speaker: – Egy héten át hiába dolgoztunk...

Tetzel: – Ezek még az Úristent is be akarták csapni.

ÖTÖDIK JELENET

A szereplők döbbenet tekintenek a gyűjtés vég-eredményére és állóképpé merevednek. Belép Luther.

Luther: – Hadd kérdezzem meg, tulajdonképpen ki csapott itt be kicsodát?... Az egyház hitelét féltve ragadtam tollat és írtam le 95 tételtemet. Valakinek el kell mondania, le kell írnia, hogy a lelkikkel nem lehet vásárt űzni, s hogy az egyház nem adhat semmiféle feloldozást és nem bocsáthat meg, mindössze kihirdetheti Isten bocsánatát... Áldott karácsonyi ünneplést a megtisztított egyházban.

VÉGE

5. Küldetéstudat

Bár még sötétség borítja a földet
és minden olyan nehéz...
ember embert bánt minduntalan...
a gőztes a vesztest tovább
kínozza...
az elesett pedig teljesen magára
marad...
az ajtók mindenütt szörösen
bezárva...
az arcok keményen rándulnak
védekezésre...
a kezek pedig mozdulatlanul
nyugosznak...
akik összetarotznának, csak
távolodnak...

De fölötted ott ragyog az ÚR
hogy világosságod erőt adjon a
keresőknek...
hogy ragyogásod ébressze az
alvókat...
hogy hangod gyógyító szavá
váljon a téged hallgatóknak...
hogy tekinteted felfelé nézzen a
mélységekből is...
hogy megújult színeidet
észrevegyék a szenvedők...
hogy mozdulataid
számontartsák a körülötted élők...
hogy be a vég felé fordíts
utitársakat, hanem lehess a kezdet
hírnöke.

Bár még sötétség borítja a földet,
de fölötted ragyog az ÚR.

6. Mégsem felesleges...

Uram, nem mindig könnyű
felismerni, néha nagyon nehéz

emlékezni arra, hogy mégsem
felesleges az életem.

Uram, eredménytelenség és
megfáradás idején,
amikor minden olyan keservesen
alakul,
akkor is idézd fel bennem:
mégsem felesleges az életem.
Uram, amikor üzenetet keresek
és lelkesedést szeretnék
ébreszteni

amikor vállalni akarom a küldetést

Te akkor is állítsd elélem az egyedül teljes
örömhírt: mégsem felesleges az életem,
mert születésed óta miattad
van értelme az én életemnek is. Ámen

7. Ünnepi felfedezés

Istenem, én most kezdem
észrevenni, hogy ma más lámpát
gyújtunk, mint tegnap
ma más gyertya világít, mint
hétköznapokon
ma teljesen új illat tölti be a szobát
ma egészen más szó hangzik
felénk
ma különleges íze van mindennek
ma visszafordíthatatlan lépést
tehetünk meg bátran
ma új hír válthatja fel a régi
szavakat, ma kiapadhatatlan
forrásból árad ránk a szeretet

Ma egy kérdés éri el az életemet, és úgy
érezem, képes vagyok örömmel felelni rá:
Igen, úgy legyen.

Akaratod gyógyítson, hogy megújult
életem legyen. Ámen.

Szabó Lajos